

Belediyenin çöp ve ışık resimlerinin gene eski vaziyete iadesi encümünde kabul edildi.

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Mev'usu MAHMUT

Silâhsızlanma işi etrânında Pariste müzakereler oluyor. Müsterek bir tebliğ neşredildi.

FIATI 5 KURUŞTUR

9 uncu sene No. 2884 PAZARTESİ 19 ŞUBAT 1934

Tel: (Müdürlük: 24318, Yazı işleri müdürlüğü: 24319, İdare ve Matbaa: 24310.)

Lehistan Rusya ve Almanya

Büyük harbin neticesinde imzalanan sulh muahedelerinde bir takım haklı haklı yapıldığı inkâr kabul etmeyen bir hakikattir. Ancak bu haklılıklar arasında çok haklı olan hükümler de vardır. Ve bu meyanda Lehistanın bir asırdan fazla bir zaman haritada silindikten sonra tekrar ihyasıdır. Tarihlerin büyük bir kısmı kendi tarihimize karışan Lehistan, Çarlık Rusyası, Prusya ve Avusturya arasında üç defa taksim edildikten sonra bir devlet olarak mevcudiyetini kaybetmişti. Ancak parlak ve sefrevli bir mazinin hatırasını daima hafızalarında yaşatan Lehiler bir millet olarak mevcudiyetlerini kaybetmediler. Lehistanın taksimini o zaman Osmanlı İmparatorluğu tanımadığı için, Lehiler Türkler hakkında o zamandanberi şükran ve minnet hissi taşımışlardır. Lehistanın esirlik zamanında yer bulan bir itikada göre, Türk süvarisi Vistül nehrinden atını saldırdığı zaman, Lehistan da tekrar istiklâline kavuşacaktır. Bu itikat doğru çıktı: Büyük harpte Avusturyanın yardımına gönderilen Türk kıtaatının atları bu Leh nehrinin sularından içti. Böylece garip tesadüfler ki halk arasında itikatların yerleşmesine sebep oldu.

Lehistan 1918 senesinde istiklâlini kazanmakla beraber, biri Sovyet Rusya, diğeri de Almanya olmak üzere iki büyük devletin arasında sıkıştı. Bu, hiç te gıpta edilecek bir hal değildi. Bir taraftan bu memleket Sovyet Rusyanın Avrupaya ihtilâli taşımak istediği yolun üstünde bulunuyordu. Sovyetler ilk zamanlar Almanya'yı komünistliğe namzet bir memleket telâkki etmişlerdi. Lehistan Sovyetlerin nazârında biri komünist, diğeri de komünist olmama namzet iki memleketi birbirinden ayıran bir devlet vaziyetinde idi ve bu vaziyet o kadar nazik idi ki nihayet Rusya ile Lehistan harbe girdiler. Vargova düşmek üzere iken Lehistan Fransızların da yardımını kendine toplayabildi. Ancak Rusya ile Lehistan arasındaki münasebet yakın zamanlara kadar tanzim edilemedi.

Lehistanın garp komşusu olan münasebeti daha iyi değildi. Almanya Lehistanı hatırı için bir koridorla ikiye ayırmıştı. Silezya'da bir çok Almanlar Lehistanın hudutları içinde kalmıştı. Koridoru kaldırmak ve bu Almanları tekrar hudutları içine almak Alman harici siyasetinin en esaslı hedeflerinden birini teşkil etti. O kadar ki Almanlar, 1925 senesinde Lokarno mısakile garp hudutlarını kat'i ve nihai olarak kabul ettikleri halde şark hudutlarını kabul etmediler. Bunun içindir ki şark hudutları mntakası Avrupanın en nazik ve sulh ve müsalet noktasından en tehlikeli bir mntakası olmakta devam etti.

Sanki bir sihirbazın füsunkâr temsili bu vaziyet şimdi değişmiştir. Almanya ile Lehistan bir misak imzalandılar. Almanya şark hudutlarını o sene için kat'i ve nihai olarak tanıdı. Sovyet Rusya ile Lehistan aralarında bir ademi tevazü misakı imzalandılar. Sonra geçen yaz Londrada tevazü tarif eden mukaveleyi aktettiler. Şimdi de Lehistan Hariciye nazırı M. Beck, Moskova'yı ziyaret ederek iki memleket arasındaki dostluğun samimiyetini tebarüz ettirdi. Bu ziyaret yapılırken iki devletin birbiri nezdine gönderdiği mümessiller büyük ölçüde oldu. Velhasıl bütün dünya nümayişkâr tezahürat ile yeni dostluktan haberdar edildi. Lehistan iki muhasım memleket arasında sıkışmış iken, şimdi her iki taraftaki komşularını da dosttur. Bu, nasıl oldu?

Lehistanın harici münasebetlerindeki bu inkılap Fransa ile Sovyet Rusya arasındaki münasebetlerin iyileşmesiyle başlar, Rusya ile Almanya arasındaki münasebetlerin fenalaşmasıyla hız alır ve nihayet bugünkü samimi şekle girer. Lehistan, Rusya ile misak aktine teşvik eden Fransa olmuştu. Lehistan, istiklâlini kazandıktan sonra Lehistan müstakil bir harici siyaset takip etmeğe başladı. Lehistan - Almanya mısakı da bu müstakil harici siyasetin tezahürüdür. Almanya, Rusya ile arası açıldığı için Fransız ittifakına girmeğe namzet gördüğü bu memleket ile kendi arasında bir devlet koymak için Lehistanla anlaşmak zaruretinin hissetti. Lehistan da Fransanın Mussolini tarafından teklif edilen dört büyük devlet mısakına iştirak etmesinden muğber olarak Almanya ile anlaşır. Gerçi Lehistan ile Almanya arasındaki mısaklar, Fransa - Lehistan dostluğunu asla hâlde icti etmediği söyleniyorsa da her halde iki komşusu münasebetlerini tanıdıkları için Fransız ittifakına girmeğe namzet gördüğü bu memleket ile kendi arasında bir devlet koymak için Lehistanla anlaşmak zaruretinin hissetti. Lehistan da Fransanın Mussolini tarafından teklif edilen dört büyük devlet mısakına iştirak etmesinden muğber olarak Almanya ile anlaşır. Gerçi Lehistan ile Almanya arasındaki mısaklar, Fransa - Lehistan dostluğunu asla hâlde icti etmediği söyleniyorsa da her halde iki komşusu münasebetlerini tanıdıkları için Fransız ittifakına girmeğe namzet gördüğü bu memleket ile kendi arasında bir devlet koymak için Lehistanla anlaşmak zaruretinin hissetti.

Sosyal demokrat frkasının müfrit cenahı tarafından çıkarılan isyan şefleri ile işçi kütlesini ayıran uçurumu göstermiştir. Zira grev emri ancak işçilerin yüzde onu tarafından tatbik edilmiş ve âsilerin yekünü, Sosyal - demokrat frkasının bir buçuk milyon rey malik olmasına rağmen 20.000'i geçmemiştir. Başvekil bütün Avusturyada ölenlerin miktarını 241, yaralananların 658 kişi olduğuna dair verilen resmi rakamları teyit etmiştir.

Ölenlerden 104 kişi müsellah hükümet kuvvetlerindedir. Başvekil kendilerini "tazyike hazır bir kapitalizm tarafından lüzumsuz yere korkutulan" diye tavsif ettiği işçi sınıfının hukukunun muhafaza

daki münasebetlerin tanzim edilmesi, sulh ve müsaletin idamesi bakımından çok alkışlanacak bir hâdisedir. Aynı zamanda Türk efkârı tarafından çok iyi telâkki edilecek bir hâdisedir. Çünkü biz Rusyaya komşuluk ve eski dostluk bağlarıyla bağlıyız. Lehistan da da-

Lehistan ile Sovyet Rusya arasın

Heyeti vekilede bugün bütçe müzakeresi başlıyor

Bütçe projesinin müzakeresine başlanıyor

Bütçe 180 milyona çıkarılacak mı? Varidatın yükseltilmesi için bulunacak tedbirler henüz tamamen kararlaştırılmamıştır

Maliye Vekili Fuat Bey

ANKARA, 18 (Milliyet, Telefonla) — İcra Vekilleri Heyeti yarın yeni bütçe projesini müzakere etmeğe

başlayacaktır. Maliye Vekili Fuat Bey dün akşam Heyeti Vekile içtimaından sonra geç vakte kadar vekâletle kalarak bütçe üzerinde çalışmıştır.

Fuat Bey bugün de Maliye Teftiş Heyeti Reisi Cezmi Beyle birlikte geç vakte kadar vekâletle kalmış ve hazırlıkların ikmalile meşgul olmuştur.

Dairelerin yeni masraf bütçe projelerini yekünü masraf bütçemizin artmasını icap ettirmektedir. (170) milyon lira olan 1933 varidat bütçesi hazırlama kadar bir miktar açık vereceği manzaranın arzettiğinden önümüzdeki mali sene varidatı arttırmak için bazı tedbirler almak zarureti hasıl olmaktadır. Hazırlama kadar olan devre için de bazı tasarruf tedbirleri alınacaktır. Bu tedbirlerin nevi ve mahiyeti hakkında henüz verilmiş bir karar yoktur. İcra Vekilleri Heyetinin önümüzdeki içtimalarında cereyan edecek müzakereler ve verilecek kararlara intizar etmek lazımdır.

Avusturyadaki ihtilâlin Viyana sokaklarında bıraktığı ölümlerden, tel örgü ve müdafaa tertiplerinden intibalar..

M. Dollfus Avusturyadaki hadisenin tarihçesini yaptı

İngiltre, Fransa ve İtalyanın vaziyeti Almanyada infial uyandırdı

VIYANA, 18 (A.A.) — M. Dollfus

dün akşam cenabi ma'buat mümessillerini kabul etmiştir. evvelâ "Halk için olduğu gibi hükümet için de beklenilmeyen bir hadise olan facia", nın tarihçesini yapmıştır.

Sosyal demokrat frkasının müfrit cenahı tarafından çıkarılan isyan şefleri ile işçi kütlesini ayıran uçurumu göstermiştir. Zira grev emri ancak işçilerin yüzde onu tarafından tatbik edilmiş ve âsilerin yekünü, Sosyal - demokrat frkasının bir buçuk milyon rey malik olmasına rağmen 20.000'i geçmemiştir. Başvekil bütün Avusturyada ölenlerin miktarını 241, yaralananların 658 kişi olduğuna dair verilen resmi rakamları teyit etmiştir.

Ölenlerden 104 kişi müsellah hükümet kuvvetlerindedir. Başvekil kendilerini "tazyike hazır bir kapitalizm tarafından lüzumsuz yere korkutulan" diye tavsif ettiği işçi sınıfının hukukunun muhafaza

daki münasebetlerin tanzim edilmesi, sulh ve müsaletin idamesi bakımından çok alkışlanacak bir hâdisedir. Aynı zamanda Türk efkârı tarafından çok iyi telâkki edilecek bir hâdisedir. Çünkü biz Rusyaya komşuluk ve eski dostluk bağlarıyla bağlıyız. Lehistan da da-

Lehistan ile Sovyet Rusya arasın

Halkevlerinin Yıldönümü

Memleketin her tarafında büyük merasimle kutlanacak Merasim programı hazırlandı

23 Şubat Halkevlerinin tesis yıldönümüdür. O gün bütün Halkevlerinde olduğu gibi İstanbul Halkevinde de merasim yapılacaktır. Halkevi İstanbul İdare Heyeti dün merasim programını tespit etmiştir.

Öğrendiğimize göre merasim İstanbul'da saat 14 te başlayacak ve Ankara Halkevinde söylenecek nutuklar radyo ile dinlenecektir. Taksim meydanındaki hoparlörler ile de bütün halkın nutukları dinlemesi temin edilecektir.

Bundan sonra İstiklâl marşı ile İstanbul Halkevinin merasimi başlayacak, İstiklâl marşından sonra and içilecek, ev namına söz söylenecek ve Gazi Hazretle (Devamı 6 ıncı sahifede)

Demiryolları

Amerikalı mütehasşısın raporları yeni vekile verildi

Nafia Vekili Ali Bey mahamanda

ANKARA, 18 (Telefonla) — Demiryollarımız hakkında Amerikalı mütehasşısın hazırladığı raporları Nafia Vekili Ali Bey'e takdim edilmiştir. Raporlar tetkik edilecek ve mütehasşısın tavsiye ettiği bir çok yeni esaslar galip bir ihtimale göre kabul edilerek tatbikine geçilecektir.

Sanayicilerin Dilekleri

Vekâlet Birliğin dileklerini kabul etti

İstanbul sanayicilerinin dileklerini İktisat vekâletine bildirmek üzere Ankara'ya gitmiş olan ve hazırlanan gün rük mevaddı ipti - dâye tarife projesini İktisat Vekâletine veren İstanbul mebusu ve Milli Sanayi Birliği Reisi Vasif Bey Ankara'dan dönmüştür. İktisat vekili Celâl B. sanayicilerin dilekleri ve yeni tarife projesiyle pekyakından alakadar ol - muşlar ve projeyi uzun boylu tetkik

VASİF BEY

etmişlerdir. Şimdiye kadar ithal ettikleri malın gümrük resminden muaf tutulup tutulmayacağı tayin edemeyen fabrikaların maliyet fiyatlarını hiç bir tarzda hesap edememeleri satış hususunda bir takım müşkülât doğurmuştu. Mevaddı iptidaiyelerini depozito usulüne gümrüksüz çekmiş olan fabrikaların maliyetlerini buna göre hesap ederek düşük bir fiyatla satış yapmış olduklarından sonradan bunların bir kısmından gümrük resmi istenince zarara uğramışlardır. Dün aldığımız malumata nazaran yapılan teşebbüsat ne ticesinde hükümet fabrikaların bu yüzden zarar görmemesi ve bir sarsıntıya maruz kalmamaları için zamanında bütün tedbirleri almağa karar vermiştir. Bu yeni hâdiseyi yakından tetkik ederek zararlı vaziyet hâdis olduğu takdirde bu gibilerin himayesi yolunda gene lazım gelen tedbirlerin alınma - cıdır İktisat vekili Celâl Bey beyan etmiştir. Muafiyetlerini ilgasından sonra mevaddı iptidaiye gümrüklerinde talep edilen tenzilât hakkında birlik - çe hazırlanan proje vekâletle arz edilmiştir. Bunların kanuniyet kesbetmesi için meclisten geçmesi icap etmektedir. Proje üzerinde İktisat vekâletinin ce tetkikata başlanmıştır. Sanayi birliğinin projesinde teklif ettiği esas İktisat vekâletince de hüsnü telâkki edilmiştir.

Refik Bey gitti

Avrupadan avdetinden sonra grip hastalığı geçiren Şihhiye vekili Refik Bey, iyileştiği cihetle dün akşamki trenle Ankara'ya hareket etmiştir.

Refik Bey Haydarpaşa istasyonunda bir çok zevat tarafından teşeyi edilmiştir.

Müteveffa Belçika Kralı Hazretleri en çok sevdiği ve yoluna kurban gittiği dağ sporunu yaparken: 1929 da alınmış bir resmi. (Madalyon içinde müteveffa kral askeri üniforması ile)

Belçika kralı en çok sevdiği bir spora kurban gitti

Kral 9 metrelik bir kayadan uçuruma yuvarlandı, hemen öldü

Kralın ölümünde bir kast eseri de var mı?

Belçika kralı Albert Hz. dün feci bir kaza ve tesadüfün kurbanı oldu. Şahsiyeti, hizmeti ve Belçika tarihindeki büyük rolü ile milletin perestisi derecesine varan sevgisini kazanan kralın feci ölümü memleketinde olduğu kadar, haric ve dost memleketlerde de büyük bir teessür uyandırmıştır. Askerliği, siyasi zekâsı, ve memleket idaresindeki yüksek kabiliyeti ve hayırhahlığı ile tanınan ve bu nisbette

Yeni kral ve kraliçe ilân edilecek olan veliâht Prenses Leopold ve Prenses Brabant

de seyahatları ve dağ sporları ile şöhret alan kralın bir dağ sporu esnasındaki bu feci akbetini aldığımız telgraflar şöyle hikâye ve tafsil etmektedir:

Kral nasıl öldü

BRUKSEL, 18 (Milliyet — Hususi

muhabirimizden) — Kral Albert Hz. feci bir kaza neticesi öldü. Bütün Belçika bu haberin duyulması ile teessürle boğulmuştur. Hâdis hakkında aldığımız malumata göre Kral dün spor yapmak için saraydan çıkmıştı. Oto -

(Devamı 6 ıncı sahifede)

İstanbulun büyük caddelerinin üç dört günlük hümmalt temizliğe rağmen arzettiği vaziyet gene bu resimdekinden ileriye geçemedi..

Yolların karından ve kayaklığından olan kazalar

Deniz yolları artık eski halini aldı

Bir kaç gündünberi ortalığı kasıp kavuran kar fırtınası dinmiş, şehir tabii hayata avdet etmiştir. Belediye tanzimat ameleleri, büyük caddelerdeki karları toplayarak kenarlara yığmış, bu karlar çöp arabaları Eminönü ve Sirkeci sa-

hillerinden denize dökülmüştür. Bir kaç gün süren dondurucu soğuklar hafiflemiştir. Dün hafif bir Karayel esiyordu. Barometre yükselmekte, hava gittikçe iyileşmek istidamını göstermektedir. (Devamı 2 inci sahifede)

Ankara intibaları: Ali Sıhhat Şurası Şihhiye Vekili vekili Muhlis Beyin reisliği altında toplantıyor; Tefik Rüş Bey Ankara istasyonunda

Stavisky

Hayatı ve ölümü

Kocasının cesedi üzerine atılan kadın ve bir na'şın sefaletini Yıkıyan göz yaşları — Stavisky'nin tabancası — müphem kalan bir kaç nokta ve hastahane geçen gece.

Madam Stavisky saat on biri on geçte, bir zabıta müfettişi refakatinde Chamoni istasyonuna geliyor.

Biraz sonra hastahane, kocasının ölü yatağı bulunan odadadır. İlk önce bir hamle ile ölüne üstüne atılıyor, sonra diz çökerek ona artık ağzı açılmayan ve sese çıkmayan ölüye hitap ediyor, onunla konuşuyor. Bu feci sahne, bu yakıcı manzara yirmi dakika sürüyor.

Bundan sonra zabıta müfettişi odaya birini getiriyor: Bu adam bir doktordur ve hastanın son dakikalarında hazır bulunmuştur. Kadına bu son dakikaları anlatıyor.

Küçük odanın sessiz muhitinde bu sahne cereyan ederken birinci katın sahanlığında bir gramofon plakı patınaj sporu yapanlar için şuh ve raksan bir hava çalıyor.

Hastahanenin önüne zarif spor kıyafetleriyle toplanmış kibar bir kalabalık hastahane feciyanın yavaş yavaş dışarı aketmekte bşlyan tafsilatını görüyor. Güneş Mont - Blanc tepelerini yaldızlıyordu. Bütün havali karın beyaz mantosunu giymişti.

Madam Stavisky, kocasının rezaletle ile alakadar olmadığı için o geceyi hastahanenin bir odasında geçirmesine ve fethimeyt ameliyesi yapılmaya kadar kalmasına rüsaade edilmiştir. Stavisky'nin cesedi morga kaldırılacak, tıbbi adli fethimeyt ameliyesini orada yapacaktır.

Stavisky'nin hüviyeti ve ölümün sebepleri hakkında bilâhare hiç tereddüde mahal kalmamak için el izleri alınmış, sair her türlü merasim ifa olunmuştur. Bu hususta Paris'ten kat'i emirler gelmiştir. Yarın bunlar yapıp bittikten sonra Madam Stavisky kocasının cesedini alabileceği ve aile kabristanına defnettirebilecektir.

Stavisky'nin vasiyetnamesi

Sayfiyede yapılan tahariyat neticesinde Stavisky'nin odasındaki ufak dolapta beyaz renkli bir zarf bulundu. Bu zarfın üzerinde "vasiyetnâme", kelimesi, bir köşesinde de "sevdiği karıma teslimi," ibaresi yazılı idi.

Stavisky'nin arkadaşı (Voix) filhakika bu zarfın içinde Stavisky'nin vasiyetnamesi bulunduğunu söylemişti.

Bu zarf, diğer bir zarfa konarak ve üzeri mühürlenerek (Bayonne) müstantikine gönderilecektir.

Anlatıklarına göre adliye memurları Stavisky'nin sayfiyesinde bulunan iki yol çatısında da vaziyet etmişlerdir; bunların birinde mücevherat var imiş.

Orada hazır bulunanlardan birinin ifadesine nazaran Stavisky bu çantaları alıp kaçmak fikrinde idi. Ancak buna imkân bulamayınca kalmış terahit etti. Yaşamak için giriştiği mücadelede mağlup olmak ta korkuyordu.

Bir jandarma zabitanın ifadesine göre Stavisky kânuşunun beşinci cuma gününe kadar kaçabilirdi, elinde mutamaz bir pasaport vardı, bir otomobile atlayıp İsviçre hududunu aşmak mümkündür, fakat cuma gününden sonra bu imkân kalmamıştı.

Sayfiyede yapılan tahariyattan sonra (Voix)'nin metresini jandar-

ma dairesine götürdüler. (Voix) sakın bir tavrıyla:

—Bizim patron İngiltere ve Belçika hükümetlerine kurban gitti. Bunlar Macar tahvillerini satın alacaklarını taahhüt etmişlerdi, taahhütlerini yerine getirmediler. Diyordu.

(Voix) kimdir?

Bu (Voix) kimdir? Öynadığı rol daha az kirli, daha az karantik olmalı, emniyeti umumiye kayıtlarında Stavisky kadar malûm bulunmuş bu (Voix) nasıl adamdır?

Evvelâ bu adamın esrarengiz seyahatlerini tetkik edelim: Kânuşunun otuzuncu günü bu adam Stavisky'den ayrılarak Parise gidiyor, ferdası günü tekrar Stavisky'nin yanına geliyor; kânuşunun birinci günü gene Parise gidiyor, 2 kânuşunade tekrar sayfiyeye avdet ediyor. Ne getiriyor? Şurası muhakkak ki Stavisky bundan sonra (Servoz) sayfiyesini bırakarak (Chamonix) ye geliyor ve o gün (Voix) kendisini (De Far-gas) isimle polise kaydedtiriyor. Bu tarihtedir ki komiser (Charpentier) ve maiyeti efradı (Ghamonix) ye geliyorlar.

Şimdi hatıra şu sual varit oluyor: (Voix) bu Parise gidip gelme seyahatlerini ne maksatla yapıyor? Bu seyahatler Stavisky'yi onun rezalete: inde alakadar olan mahafili âliye ile anlaştırmaktan başka ne suretle tefsir edilebilir, (Voix) bu seyahatten avdetinde meselâ Stavisky'ye bir anlaşma yolu teklif etmiş, Stavisky de bildiği esrarın verdiği kuvvet ve itimadile bu teklifi kabul etmemiş olamaz mı? Bu takdirde Stavisky'yi ortadan kaldırmak tarikine gidilmiş olması ihtimali yok mu?

Stavisky'nin ölümü meselesine gelince: Onu yerde ve kanlar içinde buldukları zaman o, yalnız mıydı?

(Voix) sayfiyede idi, fakat ortadan kaybolmuştu.

Diğer taraftan Stavisky'yi tevkife gelen komiser Stavisky'nin öldüğünü telefonla Parise bildiriyor. Halbuki kendisi oraya Stavisky'yi tevkif için gelmişti. Bu telefon ne mânâ vardı?

Stavisky'nin tabancası

Bu da ayrıca bir sır teşkil ediyor. Zabıta memurları bilâhare başka ihtimallere meydan kalmamak için Stavisky'nin tabancasına dokunmadıklarını söylüyorlar.

Tabanca? Ne oldu? Ondan da bahsedene yok.

Sonra (Voix) ne yapıyordu? Bu adam bazılarının dediği gibi o aralık yandaki odada mıydı, yoksa diğer bazılarının dediği gibi çıkıp gitmiş miydi?

Bina sahibi "ateş etmeyiniz!," diye bir ses işitiğini söylemiş; bu emri veren kimdi?

İlk zamanlar hiç bir şey söylemiyen (Charpentier) bilâhare vukubulan beyanatında: "Stavisky'nin cesetini birden gördükten sonra: Dikkat ediniz, ateş etmeyiniz" ded'ğini söylemiş. Bu sözden bir mânâ çıkmıyor.

Dikkat ediniz, ateş etmeyiniz, ne demek? Artık ateş etmeyiniz deseydi daha doğru olur-u.

(Bitmedi)

En büyük altın madeni işletilecek

MOSKOVA, 18 (Milliyet) — Sverdlovsk'dan on üç kilometre mesafede bulunan, Sovyet Rusyanın en büyük altın madeninin işletilmesi için hazırlıklara başlanılmıştır.

Sovyetler ile ilmi münasebat

MOSKOVA, (Milliyet) — Lenigrat âlimler akademisinin içtimaları nihayet bulmuştur. Akademiye muhtelif memleketlerden fabri ve muhabir âza intihap edilmiştir. Türkiye ile ilmi münasebetlerin tesisi için ayrı bir komisyon ihdas edilmiştir.

Amerikada işten çıkarılanlar

VAŞINGTON, 18 (A.A.) — Nafia işlerini idare eden müdiriyet, kullanmış olduğu işçilerden 572,500 kişiye vovl vermek niyetindedir. Bu rakama evvelki gün vovl verilen 200,000 işçi de ilâve edilirse çıkarılacak işçilerin sayısı 772,500 olmuş olur.

Letonya ve Estonya

RIGA, 18 (A.A.) — Letonya ve Estonya Hariciye nazırlarının görüşmelerine dün akşam iki memleket arasında 1932 senesi teşrinisani ayında akdedilmiş olan ittifak ve dostluk muahed-namesinin esaslı surette inkişafını temin edecek bir itilâfın imzasile neticelenmiştir.

İtilâf, Letonya ve Estonyanın mutataz ihtimalar yapmalarını ve iki devleti daimi bir meclis teşkil etmelerini ve bu itilâfa bilâhare diğer Baltık devletlerinin iştiraki derpiş etmektedir.

Sulhun müdafaası kongresi

BRÜKSEL, 18 (A.A.) — Beynelmîl sulhun müdafaası kongresinde Fransanın Milletler Cemiyeti maraahas heyeti azasından Profesör Cassin silâhları bırakma konferansının hususî silâh imalatı ile daha fazla alakadar olmamasına teessüs etmiş ve şunları ilâve etmiştir:

"Silâhları bırakma için müessir bir kontrol lâzımdır. Bugünkü usuller beynelmîl konferansları muvafakiyetsizliğe götürmektedir. Sulh, silâh imalatı vesika usulüne ve ciddi bir kontrol altına alındıktan sonra ancak temin edilebilecektir."

HARİCİ HABERLER

Fransız - İngiliz Görüşmeleri

Silâhsızlanma işi hakkında bir tebliğ neşredildi

PARIS, 18 (A.A.) — Dün M. Barthou Hariciye nezaretinde M. Eden seferine bir öğle yemeği vermiştir. M. Edenin refakatinde İngiltere sefiri, Lord Tyrell, sefaret müsteşarı M. Campbell ve kâtip M. Sprano vardı. Yemek esnasında silâhları bırakma hakkında İngiliz - Fransız görüşmeleri başlanmıştır. Saat 10 da M. Herriot ile M. Tardieu ve Harbiye nazırı Mareşal Petain Hariciye'yi terketmişler ve hiç bir beyanatta bulunmamışlardır. Silâhları bırakma hakkında görüşmeler bir taraftan M. Eden, Lord Tyrell, M. Campbell ve M. Sprano, diğer taraftan M. Doumergue, M. Barthou, M. Pietri, Jeneral Dendain, M. Leger ve M. Massigli arasında yapılmaktadır.

Tebliğ...

PARIS, 18 (A.A.) — Dün 17 ten 17 ye kadar devam eden Fransız - İngiliz görüşmeleri neticesinde Hariciye nezareti ve İngiltere sefaretleri tarafından aynı zamanda bir tebliğ neşredilmiştir:

"İki taraf tam bir dürüstlük ve dostlukla son İngiliz muhtıra hakkında görüşlerini birbirlerine bildirmişlerdir. Silâhları bırakma meselesinde her iki tarafça aynı derecede istenilen ben nelmîl bir anlaşma ihtimallerini en umumi bir şekilde görmüşlerdir. Hariciyeden ayrılrken verdiği bir beyanatta M. Barthou görüşmenin fevkalâde dikkate değer ve sade faydalı değil aynı zamanda da elzem olduğunu söylemiştir. Hariciye nazırı, Lord Eden'in hoş ve bilhassa çok anlayışlı bir zat olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"Anlaşma arzusunun derecesine varacak bir arzu ancak bizim arzumuz idi."

Avusturyadaki Hadiseler

(Başı 1 inci sahifede) tahakkukunu temin için demokratik vastalar kullanmak istiyoruz. Halbuki sosyalistler matrut bir surette dahilî harp hazırlanmışlardır. Bina verisinden elde edilen müthiş varidat da dahilî harp için istihkamlar yapılmaya sarfetmişlerdir. Son seneler zarfında en tehlikeli silâh ve mevaddi infialiyete darik edilebilmiştir. Amelinin menafini himaye için dahilî harbe ihtiyacımız yoktur. Bu seylelere bizzat kendimiz çare bulacak kadar insanîyetperveriz. Felâket sosyalist fırkası ateşle oynadandan amele dünyasındaki vaziyeti kurtaracağımızı andığı zaman vuku bulmuştur. Umumi grev emri ylnuz küçük bir kısmını kabul etmiş olması, amele kitlelerle idareci mahafil arasında artık tesanüt mevcut olmadığını göstermektedir.

Kurbanlara çok acıyoruz. 239 ölü, bugün ölen iki icra kuvveti azasna daha acıyacağız. Yaralıların adedi icra kuvvetinden 319, ve sivillerden 329 dur. Millet için olan müşterek mesaimizin memleket dahilinde sulh getireceklerine ve bu suretle memleketin hürriyeti ve istiklâli için en iyi temeli kuracağıma eminim."

Değişiklik yok

VIYANA, 18 (A.A.) — Matbuat konferansı müteakip, Başvekil Dollfuss, son hadiselerden dolayı Avusturyanın Milletler Cemiyeti nezdinde yapacağı teşebbüsün tehir edildiğini gazetecilere beyan etmiştir.

Avusturya Hükümetinin esas noktaî nazarında hiç bir değişiklik yoktur.

İngiltere, Fransa ve İtalyanın tebliği

LONDRA, 18 (A.A.) — Hariciye Nezaretinin bir tebliğine göre Fransız, İtalyan ve İngiltere hükümetleri, şu tebliği neşretmek üzere cumartesi akşamı mutabık kalmışlardır.

"Avusturya Hükümeti, Fransız, İngiliz ve İtalyan hükümetlerinden, Almanyanın Avusturya dahilî işlerine müdahalesini isbat etmek için hazırlamakta olduğu ve esasen kendilerine tevdi etmiş olduğu dosya hakkındaki vaziyetlerini sormuştur. Bu hususta üç hükümet arasında yapılan görüşmeler, alakadar muahedelere uygun olarak Avusturyanın istiklâl ve tamamîyetini tutmak lüzumunu hususunda müşterek bir noktaî nazara melik olduklarını göstermiştir.

İngiltere hükümetinin 2/9 tarihinde Avusturya seferine yukarıda mevzu bahsedilen Nazilerin Avusturyadaki faaliyetleri hakkında vaziyetini açıkça bildiren bir muhtıra verdiği malumdur. Bu muhtıra 2/13 tarihinde Avam Kamarasında Sir John Simon tarafından bildirilmiştir."

İngilterenin teşebbüsü

LONDRA, 18 (A.A.) — M. Henderson refakatinde Tyrade union kongresi umumi kâtiibi M. Citrine olduğu halde Sir John Simon ile Avusturya vaziyeti hakkında görüşmek üzere dün Hariciye Nezaretine gitmiştir.

Sir Simon kendilerine, İngilterenin Viyana sefirinin almış olduğu talimat üzerine, Avusturya hükümetinin son hadiselerle dolayısıyla rahim ve teskin edici bir siyaset kullanacağı ümidinde olduğunu izhar ettiğini teyit etmiştir.

Brükselde de nîmayişler

BRÜKSEL, 18 (A.A.) — Dün Ahali evinde bir toplantı yapılmış, bir çok hatırlar Avusturya hadiselerinden bahsetmişlerdir. Bilhassa M. Vandervelle, ölenlerin hatıralarını taziz ettikten sonra, Avusturya Sosyal Demokratlarının hücumuna geçmek niyetinde olduklarını, Avusturya sosyalistlerinin gayesinin daima meşru-

Sovyet Rusya Ve Bulgaristan

İki hükümet arasında siyasi münasebat başlıyor

SOFYA, 18 (A.A.) — Dün akşam gazetecilere vakı beyanati sırasında Başvekil M. Muşanof, gelecek sene bütçesinin Moskova'da bir Bulgar seferi tesisi için tahsisat konmuş olduğunu söylemiştir. Bu ifadeye nazaran, Bulgar hükümetinin Sovyetlerle diplomatik münasebetlere girişmek niyetinde olduğu anlaşılmaktadır.

Paris'te karışıklıklarda ölenlerin cenaze alayı

PARIS, 18 (A.A.) — Binlerce kişi ve komünist ve sosyalist tahrikâtçı 9 ve 12 şubat karışıklıklarında ölen sekiz kişinin cenaze alayına iştirak etmişlerdir. "Per Lachaise" kabristanında M. Cachier bir nutuk söylemiştir. Ölülerden altısı bu kabristandaki "federeler divanı"nın ucuna gömülmüştür. Diğer iki cenaze vilâyetlerine gönderilecektir.

Fransada maliye kanunu

PARIS, 18 (A.A.) — Maliye kanununun meclis Maliye komisyonunda müzakereyi dün tabii seyirini takip etmiştir. Maddelerden çoğu kabul edilmiştir. 1934 bütçesinin tetkiki akşamı bitmiş olacaktır. Ve Meclisin itihaz edecek istisnai rey usulüne, bütçenin bu ay sonunda, bir ay muvakkat bütçeye ihtivaç olmadan, kabul edileceği ümit ediliyor.

Altı kişilik bir aile yandı

NEV - YORK, 18 (A.A.) — Şark mahallesinde bir yangın bir mahalleyi yakmıştır. Altı kişilik bir aile dirirdi yanmıştır. Henüz kaybolan üç kiracının da enkaz altında kalmış olmasından korkuluyor.

İzmirde ziraat kongresi

İZMİR, 18 (A.A.) — On beş martta Burnuva ziraat mektebinde büyük bir ziraat kongresi toplanacaktır. Kongre için hazırlıklara başlanmıştır.

12 kişi boğuldu

SAINT - SEBASTIEN, 18 (A.A.) — Pasajeye açıldığında iki İspanyol balıkçı gemisi sis yüzünden çarpışmışlar ve derhal batmışlardır. On iki kişi boğulmuştur.

Rusya - Romanya - Çekoslovakya ve Yugoslavya

MOSKOVA, 18 (A.A.) — Romanya, Çekoslovakya ve Yugoslav hükümetleri dün Hariciye Komiserliğine, Londrada mütearrızın tarifine dair olarak imza edilmiş olan mukavelenamenin musaddak suretini tevdi etmişlerdir. Aynı zamanda komiserliğe bu mukavelenamenin Sovyet Rusya icra komitesi tarafından imza edilmiş olan musaddak sureti de tevdi olunmuştur. Şu halde bu mukavelename yukarıda geçen dört devlet arasında me'riyete girmiş oluyor.

yete hürmet olduğunu teyit etmiştir.

Bu toplantı sonunda bir alay tertip edilerek şehir merkezine beynelmîl şarkı söylenerek inilmiştir. Tezahürçüler M. Dollfuss'ü tahrik etmişler ve gazetelerinin camlarını kırarak polisleri çarpışmışlardır. Polis on beş kişi kadar tevkif etmiştir. İçlerinde iki me'v'us vardır.

Bir kaç kişi yaralanmıştır.

Ölenlerin cenaze alayı

VIYANA, 18 (A.A.) — Hal'ın büyük bir kısmını iştirakile dün Linz ve Graz şehirlerinde son karışıklıklarda ölen hükümet kuvvetlerine mensup 33 kişinin cenaze alayı yapılmıştır.

Viyana'da ölen hükümet kuvvetlerinden 40 kişiyi milli cenaze merasimi salt günü yapılacaktır.

Alman matbuatının infiali

BERLIN, 18 (A.A.) — (Havas Ajansı muhabirinden): Fransa, İtalya ve İngilterenin Avusturya istikâl ve tamamîyetini muhafaza lüzumuna dair malûm olan bevanat, Alman matbuatının infialini mucip olmaktadır.

"Berliner Tageblatt" gazetesi, üç büyük devletin bu tarz hareketlerini inceden incede tetkik edecek, bunun Almanya aleyhine matuf bulunduğunu yazıyor ve diyor ki:

"Versay gününden beri, ilk defadır ki, başlıca mütefik devletler, tek umumi bir surette beyanatta bulunmak üzere bir araya geliyorlar. Bu muamelenin hangi membrand müphem olduğunu keşfetmek güç değildir. Bunu gidip te Roma'da arayacak kadar mütecasir değiliz.

Her halde oyun yeri hazırlanmıştır. Ve Avusturyanın da iştirakile Roma'da toplanacak olan iktisadi konferans çok şeyler ifade eder."

Gazete, bu son cümlesi, Roma, Viyana ve Peşte arasında sıkı bir iktisadi birlik husulünü tasavvur eden İtalyan projesine dair Berlinde dolaşan sayıyaları telmihir.

İstefani Ajansının tebliği

ROMA, 18 (A.A.) — Almanyanın, Avusturyanın dahilî işlerine müdahalesine müteallik olarak Avusturya hükümetince yapılmış olan teşebbüs dair İstefani Ajansının neşretmiş olduğu bir nota:

Bu mesele halde İtalya, Fransa ve İngiliz hükümetleri arasında yapılmış olan görüşmelerin me'v' muahedeler tevfikan Avusturyanın istiklâli muhafaza etmek zarureti bahsinde bu hükümetler arasında noktaî nazır iştiraki bulunduğunu göstermiş olduğu beyan edilmektedir.

SON DAKİKA

Fuhuşla mücadele nizamnamesi etrafındaki neşriyata karşı

ANKARA, 18 (Telefonla) — Fuhuşla mücadele nizamnamesinin tabikatında bazı mahallerde müşkülâta tesadüf edildiği vâki neşriyat üzerine salâhiyetler bir zatla görüşüm. Her şehir ve kasabada teşekkül eden komisyonlar mahalli vaziyetle evvelce fuhuş muntakası olan mahalleleri gözden geçirerek fuhuş muntakası tesbit etmekte r. Tesbit edilen muntakalarda bazı ev sahiplerinin muhafefetine bakılmıyacaktır. Evini fuhuş evi olarak kullanılmak üzere kiraya vermek isteyenler evlerinde oturabilirler.

— Müşkülâta tesadüf edilmemiştir. Her şehir ve kasabada teşekkül eden komisyonlar mahalli vaziyetle evvelce fuhuş muntakası olan mahalleleri gözden geçirerek fuhuş muntakası tesbit etmekte r. Tesbit edilen muntakalarda bazı ev sahiplerinin muhafefetine bakılmıyacaktır. Evini fuhuş evi olarak kullanılmak üzere kiraya vermek isteyenler evlerinde oturabilirler.

— Müşkülâta tesadüf edilmemiştir. Her şehir ve kasabada teşekkül eden komisyonlar mahalli vaziyetle evvelce fuhuş muntakası olan mahalleleri gözden geçirerek fuhuş muntakası tesbit etmekte r. Tesbit edilen muntakalarda bazı ev sahiplerinin muhafefetine bakılmıyacaktır. Evini fuhuş evi olarak kullanılmak üzere kiraya vermek isteyenler evlerinde oturabilirler.

Seyrüsefer kanunu Meclise veriliyor

ANKARA, 18 (Telefonla) — Seyrüsefer hakkında Dahiliye vekâletince hazırlanan lâihaya mart içtimanda Meclise tevdi edilecektir. Vekâlet bu lâihaya kanuniyet hesbettikten sonra tabikata geçilebilecek için bir de nizamname projesi hazırlanmıştır. Bu nizamname projesi Avrupanın bazı yerlerinde tatbik edilmiş mevzuattan istifade edilmek suretile tanzim olunmuştur.

Af kanunu ve memurlar

ANKARA, 18 (Telefonla) — Cumhuriyetin onuncu yıldönümünde meriyete giren af kanunu memurlar hakkındaki cezaların nasıl affedileceği müphem geçtiğinden Adliye ve Dahiliye vekâletleri memurlar hakkındaki kanun maddesini etüt etmişlerdir. Bu vekâletler ceza kanunumuzun bu müphemiyeti izale edecek tarzda olduğunu nazarı dikkate alarak umumi ve fer'i cezaların affile yalnız inzibati cezalar hakkında tabikatta bulunulması lâzımlı geleceği neticesine varmışlar ve maddenin bu tarzda tabiki lâzım geleceğini alâkadarlara bildirmişlerdir.

Kaçakçılığın önüne geçmek için

ANKARA, 18 (Telefonla) — Gümrük ve İhisarlar vekâlet'i muhacirin kanununun gümrük kaçakçılığı yapılmasına yardım eden maddesini tadil için bir kanun lâihası hazırlanmıştır.

Kaymakamlar arasında..

ANKARA, 18 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti kaymakamlar arasında tayin ve becayışlere dair olan bir liste hazırlanmıştır. Liste âli tasdika arzolanmıştır.

Millet Meclisi reisi Ankarada

ANKARA, 18 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa Hazretleri bugün İstanbul'da şehrimize avdet etmişlerdir. İstasyonda vekiller, mebuslar ve C. H. fırkası umumi kâtiibi Recep Başvekil meşurî Kemal Beyler tarafından karşılanmıştır.

Çin heyeti Ankaraya vardı

ANKARA, 18 (A.A.) — Dünya askeri teşkilâtını tetkik etmek üzere Avrupada seyahatte bulunan Çin heyeti bu sabah şehrimize gelmiş ve Ankarâ Palasına inmiştir. Heyete Çin Generali Yung Chinch ri-yaset eylemektedir.

Hilâliahmerin fakirlere yardım

ANKARA, 18 (A.A.) — Hilâli ahmer cemiyeti Ankara merkezi, küş dolayısıyla yaptığı yardımlara devam eylemektedir. Son birkaç gün için de 100 aileye yardım olarak dağıttığı 11000 kilo kömüre ilâveten, bu yardımı 1000 aileye teşmil suretile 50,000 kiloya çıkarmaya karar vermiş ve dağıtmaya başlamıştır. Cemiyet bundan başka 22 mektepli talebeyi giydirmiş ve 15 malûle de para yardımında bulunmuştur.

Âli Sıhhat Şûrasının tetkikatı

ANKARA, 18 (A.A.) — Âli sıhhat şûrası bugünkü toplantısında hususî hastahaneler nizamnamesini tetkik etmiştir.

Yolların karından olan kazalar

(Başı 1 inci sahifede) termektedir.

Kara ve deniz nakil vasıtalarının seferleri eski hal ve intizamına girmiştir. Tramvaylar muntazaman işlemede, liman vapurları vaktinde seferlerini yapmaktadır.

Boğazda müsait hava bekleyen vapurlar da Karadenize çıkmışlardır. Dün ve evvelki gün Karadeniz limanlarına iltica eden bir çok yük ve yolcu vapurları Karadenizden avdet etmiştir. Denizlerde kaza vukuna dair liman idaresine malûmat gelmemiştir. Karaya oturan Misaki Milli vapuru henüz kurtarılamamıştır.

Belediyenin meşhur kar temizleme makinesi, dün faaliyetine devam etmiştir. Mezbaha - Şişli, Şişli - Maslak yolunu kardan temizleyen; bu sayede üç gün karla mahsur kalan Darülaceze, Maslakta ki seyrissefer noktasına çekmek ve erkaz yetiştirilmesini temin eden vaffak olmuştur. Yapılan tecrübeler, kar makinesinin 10 santimetreden aşağı irtifadaki kar tabakasını kaldıramadığı, bundan dolayı şehir dahilinde bu irtifadan aşağı karları temizleyemeyeceğini göstermiştir.

Terkos boruları patladı

İstanbul cihetindeki bir kısım terkos boruları son fırtına günlerinde patlamıştır. Tamiratına devam edilmektedir.

Mahrukat fiyatı

Belediye, mahrukat fiyatlarını da tetkik etmiştir. Bu tetkikat neticesinde şehirde kâfi miktarda odun ve kömür stoku bulunduğu, havalar bozuk gitse bile buhar ihtimali olmadığı anlaşılmıştır. Büyük depolarda odunun çelisi 400 — 450 kuruştan, kömürün kilosu 5 — 5,5 kuruştan satılmaktadır. Bu fiyatlar mahrukatın nakledileceği semte göre nakliye ücreti zammedilmektedir.

Perakende satışlarda fiyatlar yapılan zam, satıcının insafına göre değişmektedir. Belediye, mahalle aralarında ki perakendeci mahrukatçıların satış fiyatlarını da tetkik ettirerek ihtikâr yapanların tecziyesine karar vermiştir.

Otobüslerin seyrisseferi

Kar yağdığı günlerde kaza ihtimaline binaen otobüslerin seyrisseferi me-

nedilmişti. Yalnız Koca Mustafapaşa - Keresteciler otobüsleri işliyordu. Bakırköy yolu açıldığı için, dün, otobüslerin bu yolda işlemlerine belediye müsaade edilmiştir. Büyükdere yolu henüz tamamen açılmadığından bu yolda otobüslerin işlemlerine henüz izin verilmemiştir.

Kartopu yasak

Sokak ve mahalle aralarında kartopu oynanması menedilmiştir. Bu yüzden bazı sıkâyetler vuku bulunmuş ve bazı evlerin de camları kırılmıştır.

Kar yüzünden kaza

Pangaltıda terzi Lâzari efendi Beyoğlunda Yeniçârşî caddesinden geçen bir otomobilin gelmekte olduğunu görmüş ve yolun kenarına kaçarken ayağı kayarak yere yuvarlanmıştır.

Otomobil de kar üzerinde birden bire duramıyarak Lâzari efendiye çarpmış, Lâzari efendinin sol bacak kemikleri parçalanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, otomobil söfürü yakalanmıştır.

Ş Beyoğlunda Pangaltıda Sakız sokakında oturan 70 yaşlarında Madam Koli isiminde biri sokaktan geçerken ayağı kaymış, kolu kırılmış ve çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

Ş Kumkapıda oturan marangoz Hakki efendi Meşküre Hanım kar topuna tutmak suretile yüzünden yaralanmasına sebep olmuş ve yakalanmıştır.

Hava bugün ayaz

Maadin bahisleri

Ergani bakır madeni (*)

2

Yazan: Pr. Hamit NAFİZ

Erganide yapıla sondajlar göstermiştir ki, burada geçen makalede imişti işaret ettikimiz konsantrasyon cevher, es- (ci maden kayuları seviyesinden iti- baren asgari 60 metreye kadar devam etmektedir. Şimdi de bu tetkiklere nazaran mevcut ve gözle görülebilen maden miktarı muhtemel maden miktarını hesap edelim:

Görülebilir cevher miktarını takdir etmek için evvelâ eski işletilen mntakalarda yani 65 metre derinliğe kadar, evvelce mevcut olan cevherin yarısı kalmış olduğu kabul olunabilir: Yığın maktâta 18,000 metre murabba oluştuna nazaran her bir metre derinlikte 90,000 ton cevherin bulunacağı hesap edilebilir. Bu hesaba göre de en aşağıdaki galerilerin üstünde, takriben iki milyon dört yüz bin ton, vasatı olarak yüzde 10 derinlikte maden gözle görülecek şekilde mevcuttur.

Muhtemel cevher miktarına gelince, 60 metre derinliğe kadar yapılmış olan sondajlar, madenin böyle konsantrasyon seviyesinde 60 metre derinliğe kadar devam ettiğini göstermiştir. Bu da 5,000,000 tonluk muhtemel bir rezerv teşkil eder. Bu suretle görülebilir ve muhtemel olan rezerv miktarı yedi buçuk milyon tona baliğ olur. Hiç şüphesiz cevher sondaj derinliğinin altında da devam eder. Yeraltı su seviyesinin Dicle nehri ile civarındaki su seviyesi hizasında olduğu kabul edilecek olursa ki, böyle olması icap eder - böyle konsantrasyon şekliyle madenin sondaj derinliğinin altında hiç olmazsa daha 100 metre kadar devam ettiği neticesine vâsil oluruz. Bunun altında da daha az konsantrasyon itidadi madenin devam etmesi lâzımdır.

Ergani bakır cevheri saf bir cevher telâkiki edilebilir. Zira içerisinde bakır ve kükürt ve demirden başka maddeler, meselsâ arsenik, antimon gibi maddeler, hemen hemen mevcut değildir.

Zikrettiğimiz maden yığınından başka mntakada bir çok mostralı malum olduğu halde hiç biri şimdiye kadar tetkik edilmemiştir. Bunlardan Ergani madenin takriben bir kilometre garbinde ve deniz seviyesinden 1350 metre irtifada bulunan Altın mağara bundan takriben 50 sene evvel mühendis Weiss tarafından işletilmiş ve yüzde 10 bakırlı cevher çıkarılmıştır. Kezâlik, Ergani madenin yarım kilometre şimalinde Şehkel tepesi denilen bir diğer yataca mevcuttur. Bu yatağı örten muazzam Şapo döfer ve aralarında saf cevher parçaları bulunan molozlar, nazari itibara alınacak olursa, bu yataca da çok ehemmiyetli olması muhtemeldir.

Gerek bu yataklar ve gerek Erganinin 12 kilometre cennub şarkisinde ve Diyarbakır şosesinin iki kilometre şarkında Harabe madeninde ki kalın kuruf tabakası ve gene Erganinin 10 kilometre şimali şarkisindeki Kedak bakır madeni, Ergani mntakasında sistematik bir jeoloji tetkiki yapıldığı takdirde, burada tanınmış madenlerden başka daha bir çok zengin yatakların mevcut olduğunu göstereceği kanaatini vermektedir.

Milattan 2000 sene evvel, Asuriler tarafından keşfolunmuş ve hicretin 512 icninde, yani on ikinci asrın başlangıcından itibaren araplar tarafından işletilmiş olan Ergani madeni, 1852 de Osmanlı hükümeti tarafından işletilmeğe başlanmıştır. Tahmin edileceği veçhile bu işletme, en itidadi şekillerde yapılmıştır. Kap kârınan işletilmesi diye tesmiye edeceğimiz bu istisnai usullerini bura da hatırlatacağımızdır.

Bu çok itidadi madeni, alt üst edici, bozucu usullerle işletme 1852 den 1910 a kadar devam etmiştir. İstatistiklerin verdiği malûmata göre bu müddet zarfında yekûnen 36,645 ton kara bakıra tekabül eden 295,000 ton en az 15 derceli cevher çıkarılmıştır. Kullanılan fena usullerden dolayı yok olan bakır miktarı yüzde 20 den fazla olmuştur.

Bu itidadi işletme şekline rağmen istatistikler o zaman elde edilmiş olan bakırların 1908 de 18 - 10 İngiliz lirasına ve 1909 da 16 - 16 İngiliz lirasına mal olduğunu göstermektedir. Bunlar tabii madenin cinsinden ve zenginliğinden dolayı elde edilmiş çok aşağı maliyet fiatleridir.

Ergani bakır cevherlerinin terkihi ve bu günkü modern istihlal usulleri, bundan sonra yapılacak işletmelerde bakırların daha ucuz maledileceği ümidini vermektedir. Filhakika cevherin terkihi, yani terkipte kükürt ve demirin bulunması ve yeni usullerde mahrukat olarak kömür veya kok kullanılmamasında vazgeçmek imkânını vermektedir. Artık madenin evvel ceden yakılması mecburi değildir. Şimdiki usullerde madenin muamelesi, pirittli izabet "Fusion pirittique" de nilen basit bir eritmeve icra olunmuş tur. Bu eritime hususi yüksek fırınlar içerisinde yapılır ve firmada cevherin kendi kükürdü yanar ve bu kükürt erimeğe lâzım olan mahrukatı teşkil eder; binaenaleyh kokun yerine geçer. Bu usul Ergani madeni için çok elverişlidir. Zira, bilindiği gibi, Ergani yataklarından denizden büyük bir mesafede, Ereğli gibi kömür havzalarımızdan çok uzaktır. Madeni eritme için ancak pek az kok getirilmesi lâzım olacaktır, mütebaki mahrukat ihtiyacını da cevherin kendi kükürdü görecektir.

Bu büyük fırınlarda yapılacak eritme ile yüzde 40 bakırlı muhtevî külçeler elde edilir. Bu külçeler "Con verter" denilen cihazlar içerisinde muamele edilirler. Burada da yine muhtevî bulunduğu kükürt mahrukat rolünü yapar. "Converter" lerden, içinde yüzde 98 bakır bulunan maden çıkar ve nihayet Converterlerden çıkan bakır en son tasfiyeye tabi tutulur ve tamamen tasfiye olunmuş, her sahada kullanılabilecek, temiz Elektrolitik bakır elde edilir.

İşte bütün bu muameleler Ergani de yapılabilecektir. Bu suretle Ergani madeninden memleketin ihtiyacı olan bakırlar alınabileceği gibi, bir miktarda da Mersinden dışarı çıkarılabilecektir.

Acaba Ergani madeninin senelik verimi ne kadar olacaktır? Maden ya tağın hazırlanması ve lâzım gelen tetkikatın yapılması için icap edecek olan ilk devreden sonra, madenin o caktan çıkarılması derece derece arttırılacak senede yirmi bin ton saf bakır çıkarılabilecek ki, bu da takriben 2000 ton ham cevhere tekabül eder. Cevherin çıkartılması, taş ocakları gibi açıkta işliyecek pek ucuz mal edilebilir. Bu da cevher yığınını üzerindeki kısır kısmın önceden arttırıl masile kabil olur. "Dcappaçe" denilen bu usulün Erganide tatbik edileceği muhakkaktır.

Yapılan hesaplara göre ve bir senede yirmi bin ton saf bakır elde edildiği halde bir ton bakırlı Ergani madeninde 105 liraya mal olacağı anlaşılmıştır. Buna altı yüz kilo metre uzakta olan Mersin kadar 12 lira ton ton yol parasını ilâve edecek olursak, bir ton saf bakırlı Fob Mersin fiyatın yüz on yedi lira, yani takriben 17-0 İngiliz lirası eder.

Maliyet fiatının bu kadar ucuz olmasının sebebi, işletme usullerinin çok rasyonel olmasından, kol kuvveti yerine ekseriyetle makine ve yahut elektrikli veya elektrikli kuvvetinin girmesinden ileri gelmektedir.

Gölcük gölünden menbâni olan ve buradan itibaren Ergani maden kasabası yanındaki köprüye kadar o tuz bek kilometre uzunluğunda olan Dicle nehri bu kısmı, dik meyillerle ve küçük çağlayanlarla aktığından ve akması senenin her mevsiminde de gışmedikten elektrik kuvvetini çok ucuz mal etmeğe müsait olacaktır.

Buna rağmen madene ve kalhanelerde binden fazla işçi daimi surette çalışacaktır. Eski işletmelerde bir kaç ayda ve sirtında Samsona veya İskender na taşınan bakırlar, yapılacak demir

HİKÂYE

DAYAK

Şemsettin Bey, Huriye Hanımla sevişerek evlenmişti. Kadın, çok hassa ve hayalperestti. Evlenmeden evvel son derece ruhunu okşamıştı; fakat izdivacın haftasında genç adam evlendiğine pişman oldu. Kadın, her istediğini yapmaktan istiyor, en küçük bir arzusu yerine getirilmeyince sinirleniyor, küplere biniyordu. Mesela oturup konuşurlarken bir piyano ce sinirleniyor, kocası, şimdi mali vaziyetinin piyano almağa müsait olmadığını söyleyince zevcesi:

— Sen de adam mısın? Herkes karılarına neler alıyor? Diyerek kafa tutuyor, mantıklı alâkası olmayan bir çok sözlerle adamın canını sıkıyor. Günlere dargın kalıyor, bağırıyor, çağırıyor, türlü türlü hakaret ediyor.

İstanbulda geçtikleri zaman vapurda birinci mevki bile alsa karısı:

— Herkese caka mı satıyorsun? Diye tutturuyor, ikinci ile gitseler:

— Bu kadar hasılsiz ne oluyor? Bu pis heriflerin içinde beni neye oturuyorsun? Diye çıkışıyordu.

Şemsettin, akşamları daireden eve gelince evin eşyalarını her gün başka başka bir şekilde tertip edilmiş bulurdu. Yemek odası yatak odasına nakl edilmiş, misafir odası yemek odası yapılmış bulunuyordu.

Huriye hastalandığı zaman alınan ilaçları içmez, abur cubur yer, mütemadiyen mide hastalığından şikâyet eder, sonra da:

— Mideden ameliyat olacağım, diye tuttururdu.

Kocası ne yapacağını şaşırılmıştı. Bu kadar asabi kadımlar, münebbetsiz kayın analar, hırçın görümler görmüşü; lâkin karısı kadar reziline hiç çatmamıştı. Karnaz geçirin, ukalalığı kimseye vermezdi. Halbuki Huriye ile kat'iyen başa çıkamıyor, bütün tedbirleri, ihtiyatları boşa gidiyordu. Eşi, dostu kadının son derece asabi olduğunu söylüyorlardı. Onu meşhur sinir mütehassıslarına gösterdi: Hanımın nevresteni var. Yalnız odada oturacak, ferah yaşayacak, gezecek, hırslandırmayacak, yemesine, içmesine dikkat edilecek. Dediler. Ve sinir ilaçları verdiler. Zavalı adam doktorların vesayisi mucibince karısının odasını ayırttı. Onunla temasını kesti. Hususi yemekler tertip ettirdi. O, bu seferde:

— Ben deli miyim? yalnız oralarda oturacağım. Ben ne istersen onu yerim, sen ne karıştıyorsun? Doktorlar halt yemiyor, onlar ne bilecek, diye başlamasın mı?

Şemsettin artık çileden çıkıyor zihni karmakarışık, hiddetten asabi bozulmuş, gündüzleri dairede vazifesini yapamaz, geceleri evde yazılmı yazamaz bir hale gelmişti. Bu, nasıl oluyordu; kendisi okumuş, tettebbüü fazla, ruhiyat bilirdi, bilim adamı, meşhur bir muharrirdi. Böyle olduğu halde karısının heli ruhiyat ve tababet ilimleriyle taban tabana zıt bulunuyordu. Merakından, hırsından çatlıyordu.

Bir gün bir vapur gezintisinde bir doktorla tanıştı. Bu, Paris tababet müessesesinde mezundu. Doktr doktoruna ailesinin halinden bahsetti. Doktor güldü: — Yarm ikizin de bana geliniz, dedi.

Ertesi gün, karı kocası Şükri Beyin muayenehanesine koştular. Ruh mütehassısı bir saat yalnızca kadını, bir saat te erkekle konuştu. Nihayet onların muhtelif değişimleri icap ettiğini söyledi. Anadoluya gidecekler, saf hava, temiz gıda ile kadını iyilecekler.

Hemen bir hafta içinde tağra için müraacat ettiler. Ve iç Anadolu'da tayin oldukları memuriyetleri mahalline yolladılar.

Kadın, ilk zamanlar değişen muhitte başkalık bulurak sununla bunula avunurken, fazla gıda, saf hava sinirlerini kuvvetlendirdi mi nedir, büsbütün geçimsiz ve asabi oldu. Özüne gelene, çatmayacağı, komşuları bile kavraya etmeğe başladı. Buralarda sıkıldığından bahisle mütemadiyen:

— İstanbula gideceğim... Dime ısvar ediyordum. Bu, nasıl olurdu! Taş-ava yolu ile takriben yirmi saatte Mersine gönderilecektir.

(*) Birinci mekale 2880 numaralı ve 15 şubat 934 tarihli nüshamızda çıkmıştır.

tahvilî memuriyete kendileri talip olmuşlardı. Günleri, geceleri hep bu dırilti ile geçmeğe başladılar. Şemsettin hayatına lânet etti. Karısını yalnızca İstanbulla gönderecek oldu. Karı bu sefer de:

— İstifa et gidelim. Orada başka vazife buluruz. Erkek değil misin? Diye mukabele etmez mi? O zaman kocası:

— Sen delisin karı. Allah belanı versin. Seni mahkemeye müraacat edip boşayacağım. Benim istikbalimi mahvedeceksin. Diye haykırınca beriki tokatları, yumruklara, tekmeleğe başladı. Sonra da oturup ağlıyordu.

Genç adam pusulayı şaşırılmıştı. Karısını da seviyordu. Gözleri karardı. Ya herri, ya merru diyerek istifayı bastırdı. Ve İstanbula geldiler. Geldiler ama evdeki pazar çarşısı uymadı. İş bulamadılar. Geçinmeleri gazetelere roman, makale yazmağa münahasır kaldı. Maiyet cihetinden sıkıntı çekmeğe başladılar. Şimdi de kadını darlıktan şikâyet ediyor:

— Sen benim sözüme hey'eti bastırdı. İstifa ettin. Ben kadının, sen erkeksin, o zaman deye idin. Bugünleri düşünme idin akılsız! Diye hücum ediyordu.

Kavgaları, dargınlıkları her tarafta duyuldu. Bu suretle akrân ve emsali kırılığa diye çıktı. Artık komşular, ahbabları Şemsettinin karısından dayak yediğini adam akıllı öğrenmişlerdi. Genç muharrir bazan bu yüzdün uğradığı kederleri:

— Adam sen de... Meşhur adamlar da ima karlırından dayak yerlermiş. Bundan ne çıkar. Diye zügürt tesellile kendini avutuyordu.

Bir gece Tokatliyanda verilen bir balo için bilet almıştı. Evde karisile (gidersin, gitmezsin) diye kavga etmişler ve Huriye bir parti daha dayak faslı yaptıktan sonra yarı küskün baloya gitmişlerdi. Dansetiler, eğlendiler. Kotiyon dağıldı. Herkes düdüklele, başlarına giydikleri kâğıt külahlarla alay ediyorlardı. Şemsettin de başına uzun, sivri kurtmızı bir külah geçirmiş, ağzında yeşil bir düdüğü tutturuşu duruyordu.

Ahbablardan bir hanım kendisine yaklaşıp reverans yaptı. Onun başındaki uzun külahı, ağzındaki düdüğe bakarak kakkahalarla güldü:

— Nasılsız Beyefendi...
— Teşekkür ederim efendim.
— Hanımefendi âfiyettedir inşallah efendim.

Şemsettin, üç saat evvel evdeki dayak faslına hatırlayarak alay olsun diye söyle mukabele etti:

— iyidir efendim, bendenizi pataklamakla meşguldür.

Biraz ötede kocasının halini gözetleyen Huri kadının kakkahaları ve kocasının bu sözlerini duyunca birden hücum etti:

Teessif ederim hanımefendi, kocamla bir olup aleyhinde müfeyyedsunuz. Sıkılmadan bir de güliyorsunuz öyle mi? Sonra kocasına döndü:

— Demek evdeki kavgamızı burada da söyleyip beni rezil ediyorsun ha... Şu haline bak, seni maskara seni, tuhh sana...
Şemsettin hemen kâşının yanına yaklaştı. Kulâğına eğilerek:

— Akımı başına topla, rezaletin lüzümü yok. Sonra insanı tutunca Bakırköyüne gönderiler.
Dedi. Karısı bu sözler üzerine parlardı:

— Timarhaneye senin gibi alçaklar gider. Diye yakasına sarıldı. Ve suratına bir kaç tokat attı. Bir anda salon biribirine girmişti. Bağırarak, kaçışmalar, "deli var", diyenlerin haddi hesabı yoktu. Polis çağrıldı. Kavgacıların isimlerini tespit etti. Bu rezale eğlencenin tadını keşretti.

Ertesi gün gazeteler bu hâdiseden (To katliyanla tokatlar), (baloda bir iskandal) diye bahsettiler. Huriye Hanım darı ve hakaret maddesinden mahkemeye verilmeğe istenildi ise de kocası, muhtelifşür olduğunu iddia etti. Bu iddia üzerine kadın Bakırköyünde bir kaç zaman müşahade altında kaldı. Bu suretle mahkemeden ve timarhaneden kurtuluncaya kadar karı kocası akla karayı seçtiler.

Bu vak'adan sonra Huriyenin ahlakı değişti, kocasına iyi geçinen bir hanım oldu!

Nihayet Türk sinemacılığının şaheseri:

Leblebici Horhor Ağa

[13448]

FREDRIK MARCH
KARY GRANT
KAROL LOMBARD

gibi 3 büyük artist tarafından temsil edilen

Kartallar Uçarken

Fransızca sözlü büyük film PERŞEMBE matinerelerinden itibaren İPEK SİNEMASINDA (13450)

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:
18 Plak neşriyatı.
18,30 Fransızca ders.
19,00 Ajans, Eşref Şefik Bey tarafından spor hakkında konferans.
19,30 Bedayîî musiki hey'eti tarafından Türk musiki neşriyatı. (Belma Hanım, Nedime H. Vecihe H. Ekrem B. Rüsen B. Cevdet B. Tahsin B. Şeref B. Saim B.)
21,20 Ajans ve Borsa haberleri.
21,30 Necip Yakup Bey idaresinde orkestra.

ANKARA:

12,30 Gramofon.
18, Alaturka saz.
18,45 Dans musikisi.
19,20 Alaturka saz.
20 Ajans haberleri.

VARŞOVA: 1415 m.:

17,20 Polonya şarkıları, 17,40 Ders, 17,55 Caz orkestra, 18,50 Ziraî muhabbe, 19 Sinaî neşriyat, 19,20 Askerî bahisler, 19,45 Plak şarkılar, 20 Ertesi günün programı, 20,05 Muthelif, 21,02 Senfonik konser, 22 Tefrika, 22,20 Konseri devamı, 23 Kadın uyandırıcı, (??) konseri, 23,35 Dans musikisi, 24 Müsahabe, 24,05 Dans musikisi.

BUDAPESTE 550 m.:

17 Kadın saati, 18 Konferans, 18,30 Radyo konseri, Tağannili, 19 Almanca ders, 19,25 Plak, 20 Müsahabe, 20,40 Filharmonik konser, 22,50 Haberler, 23,10 Sigan musikisi, 24,15 Trio takım tarafından konser.

VIYANA 507 m.:

17,30 Gençlik neşriyatı, 18,10 Konser, 19 Güzel San'atlara dair, 19,20 Müsahabe, 19,25 Ders, 19,55 Kalbim Viyanaya merbutur, ismi verilen Avusturya musikiinden tereküp eden bir konser (Holzer), 21,45 Aktüalite, 22 Josef Marks'ın eserlerinden mürekkep eden romantik senfonik konser, 23,10 Akşam haberleri, 23,30 Akşam konseri (Radyo konseri, Max Söner).

BÜKREŞ 1875 m.:

18 Borna, plak, 14 Haberler, plak, 18 Radyo orkestrası, 19 Haberler, 19,15 Meme Anghelopol tarafından tağanni, 19,30 Radyo orkestra, 20 Üniversite dersleri, 20,20 Plak, 20,45 konferans, 21 Metzner Kuarteti, 21,30 Konferans, 21,45 Mme Mimi Nestoresco tarafından tağanni, 22,15 Melle Madeleine Cocoras konun piyano konseri.

BRESLAU 316 m.:

17 Hafif musiki, 18 Müsahabe, 19 Çay musikisi, 19,50 Müsahabe, 20 Şarkılı millî neşriyat, 21 Müsahabe, 21,30 Siliyada bir kız isimli skeç, 22,30 Alman halk şarkıları, 23,45 Karışık gece konseri.

Spor

Deniz sporlarına hazırlık için

I. S. K. İstanbul Su Sporları Reisliğinden:

"Türkiye denizcilik federasyonunca aşağıda yazılı gün ve saatlerde denizcileri muallim Herr Tegethoff'un idaresinde maallimlik tamim edilmiştir. Azamızın, hem sıhatlerini ko rumak, hem de yaza daha hazırlıklı çıkabilmek için bu kıyı imdamlarına azami iştirakleri tavsiye olunur:

Pazartesi saat 15, 17 Moda I. S. K. Çarşamba saat 17, 19 Beyoğlu, Galatasaray klübünde.

Perşembe saat 15, 17 Beyoğlu Halkevinde.

MUNİR NURETTİN B.

ve
ARKADAŞLARININ 3 NCU
KONSERİ

Klasik eserler - Yeni şarkılar
Yeni halk türkütleri ve ayrıca
programa ilâveten "LEYLÂ"
şarkısı.

21 Şubat Çarşamba
İPEK SİNEMASINDA
Biletler şimdiden alınabilir.

(13452)

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu

Bu akşam
Saat 20 de

AYNARÖZ KADISI

6 perde komedi

Yazan: Müsahip
Zade Celâl

Muhlis Sabahattin gecesi

Yeni neşriyat

Yeni adam

Yeni Adam'ın sayısı bir çok fikir ve sanat makaleleri, dünya bilgi ve kültür yeniliklerine ait haberleri, kısa teletik ve tenkitleme çıkmıştır.

Bu suya sen de öğil

M. Esat Beyin güzel fikirlerini bir araya toplayan bu yeni eseri çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Teşekkür

Sabık Fransız sefarethanesi müsaviri

siyasisi ve orta elçi Mösyö

ALPHONSE de LEDOULX

ün vukuu vefatı hasebile bizzat cenaze merasimine iştirak veya sifahan ve tabir beyan taziyet lütfunda bulunmuş olan bilicümle zevatı kirama samimi teşekküratımız ilâhını muhterem gazetesini tavsit eyleyiz efendim.

Matmazel Noëlie de Ledoulx ve müteveffanın akrabaları (13429)

Milliyet

Asrın umdesi "MILLİYET"

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için	Harc
	L. K.	L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 aylığı	7 50	14 —
12 aylığı	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez. — Müddetli geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbaaya ait işler için müddiyete müraacat edilir. Gazetemiz ilanların meşru liyetini kabul etmez.

Yıkılan Bir Kalp

Yazan:
Stéfan ZWEIG

Tercüme eden:
İsmail MUŞTAK

12

lerdi. Kadın kocasının uyumuş olduğunu farzederek lâmbayı yakmadı, karanlıkta soyundu; çok geçmeden ağır ve muntazam teneffüslerle uykuya dalmıştı.

İhtiyar adam sabit nazarlarla gecenin hudutsuz boşluğuna bakıyordu. Yanı başında bir vücut vardı, bu vücut karanlıklar içinde yatağına uzanmış, derin derin nefes alıyordu. Şimdi kendisiyle birlikte aynı odanın havasını teneffüs eden bu kadını, o genç ve harareti bir kız iken tanımış, bu genç vücut ona kanının derin esrarile bir çok hak vermişti. Fakat ihtiyar adam şimdi yanı başında vücudun o kadını olduğunu hatırlayabilmek için ne kadar kuvvet sarfediyordu! Şimdi yanı başında, elini uzatsa tutabileceği bir mesafede yatan bu sıcak ve tatlı mahlûk hayatının içinde yaşamış bir hayat idi. Fakat şu dakikada bunu hatırlayabilmek için bile dımağın yoramağa muhtaç idi. Maamafih gevşep değil mi,

bu hatıra onda hiç bir tahassüs u yandırmıyordu. Şimdi şu yanı başındaki yataktan gelen nefesleri şekilleri kavalara çarpan dalgalıkların pencereden giren mırıldanarak farkedemiyordu. Bütün bunlar onun için uzak, mânâsız birer şey olmuştu. Bütün bunlar arizi, tesadüfi ve yabancı şeylerdi: Onun nazırında her şey bitmiş, ebediyen bitmişti.

Bu aralık birden vücudu ürperdi: Yan tarafta, kızının oda kapısı açılmıştı. Kendi kendine: "Gene mi?", dedi. Öldüğünü zannettiği kalbinin üstünden yakıcı ufak bir sızı geçtiğini duydu. Bir saniye kadar vücudunun noktasında sinire benziyen bir şey titredi, sonra bunun hassasiyeti de kayboldu:

— Ne isterse yapmın! Benimle bir alâkası kalmadı ki...

İhtiyar adam bu düşünce ile başını tekrar yastığa koydu. Sızlıyan şakaklarını şimdi karanlıklar tatlı nüvâzişle okşıyor, kanının içine

maddi bir serinlik sükünü yayılıyordu. Çok geçmeden gözleri kapandı, yosunlanan hisleri hafif bir uykü için dinlendi.

Ertesi sabah karısı uyanınca Salomonu giyinmiş, arkasında pardösüsü, başında şapkasıyla, hazır gördü. Uykü sersemliği içinde sordu:

— Ne yapıyorsun?

Salomon dönüp bakmağa lüzüm görmeden çantasına elbiselerini yerleştirmeye devam etti:

— Söyledim ya, eve gidiyorum. Kendime ne lâzımsa onları aldım, üst tarafını arkamdan gönderirsiniz...

Kadın birdenbire dehşet içine düştü. Bu gidişin mânâsı ne olabildi? Kocasının sesi büsbütün başkalaşmıştı. Kelimeler sıkışık displeinin arasından birer yüz parçası gibi çıkıyordu. Hemen yatağından fırladı:

— Bizi bırakıp gidemezsin... Bekle, hep beraber gideriz, zaten dün Erna'ya söylemiştim...

İhtiyar, başının sert bir işaretile bu teklifi reddederdi:

— Hayır, dedi, siz rahatsız olmayınız...

Ve dönüp arkasına bakmadan, tahminle, kapıya kadar geldi. Tokmağı çevirip kapıyı açmak için

bir saniye kadar; elindeki yol çantasını yere bırakmak icap ediyordu. Bütün vücudunun raşelerle titrediği bir kaç saniye içinde nazarlarını maziye çevirerek, nümunelik esya dolu çantası ile müsteriler odasından çıkarken onlara yerlere kadar reveranslar yapmak ve başka bir emirleri varsa onları da ifaya hazır olduğunu söylemek için kaç bin kere o çantayı, tıpkı şimdiki gibi, yere bıraktığı zamanları hatırladı. O zamanlar müşteri önünde çantasını böyle yere bırakırken bir pazarlığı bitirmek, yahut yeni bir iş zeminini hazırlamak maksadını takip ederdi, fakat şimdi öyle bir maksad yoktu, binaenaleyh dönüp selâmlamak lüzümü da kalmamıştı. Hiç bakmadan hiç bir söz söylemeden, yol çantasını yerden kaldırdı ve maziisi ile arasına bir tahta parçası gibi açılan kapıdan çıkarak gitti.

Ana kız, ihtiyar yahudinin bu hareketinden bir şey anlayamamak la berbaer onun birden bire verilen bir karar ile kalkıp gitmesinden endişeye düşmüşlerdi. Bu endişe ile ikisi de ayrı ayrı mektup yazdılar, arada bir suitefehhüm olduğu zannile ona uzun uzadıya izahat verdiler, mektuplarında tatlı ve yumuşak bir lisan kullandılar. Se-

yahati nasıl geçtiğini, memlekete nasıl döndüğünü sordular, kendilerinin de oteli terkidip avdete hazır olduklarını yazdılar. Bu mektupları cevapsız kaldı. Tekrar yazdılar, bir cevap göndermesi için ısrar ettiler, telgraf çektiler, gene cevap gelmedi. Yalnız otel masrafları için mektuplarının birinde istedikleri para yazıhane tarafından gönderildi. Bu paranın gönderildiğine dair olan kartın üzerinde firmanın mührü vardı. Başka ne bir kelime, ne bir selâm, hiç birşey yoktu.

MEMLEKETTE

Denkteki
İki yüz altın

Paranın üstüne oturan evli kadınlara da sataşınca

KANDRA, (Milliyet) — Milliyetin muhterem okuyucuları eğer hatırlarlarsa bu sütunlarda evvelce, yün denki içinde para bulan Yürük Hasan isminde birisinden bahsedilmişti. Yürük Hasan evvelce Kandrada Koca Muhtar Ağa isminde bir adam bir denk yün almış ve parasını sayarak ayrılmış idi. Çadırlarında karışık birlikte denki açtıkları zaman içinde iki yüz kırmızı altın lira çıkmış bulunuyordu. Meseleye bilâhara ağah olan Koca Muhtar ağa, kendi paralarının bu suretle başkalarına gittiğini anlayınca hemen Yürük Hasana müracaatla yüz lirasını h'ç olmazsa geri vermesini, ötesini kendisine helâl edeceğinden bahs ile paylaşmaya bile razı olduğunu bildirmiş ise de Hasanın bu işe ya nışmayarak parayı inkâr ettiği anlaşılmıştı. Aynı zamanda mutad hilâfına Hasanın vaziyetinde fevkalâdelikler husule gelmekte olduğu nazarı dikkati celbettirdiğinden Muhtar Ağa Yürük Hasana müracaatından bir netice çıkmadığını görünce mahkemeye vermişti.

Muhakemenin devam ettiği bu sıralarda zavallı Yürük Hasanın başına başta bir felâket gelmiştir. Fakat bu felâket kendisinin hayatına mal olduğu için zaten iyi bir şöhrat sahibi olmanın Yürük Hasana komşularıyla bilhassa hayvan sahipleri kurtulmuş bulunmak tadır. Koca Muhtar ağanın paraları, bu suretle satın aldığı yün dengiyle kendine geçtikten sonra Yürük Hasan hayvan hirsizliğini bıraktığı gibi bilhassa kendisine elbiseler, çadırına gramofonlar, alması, aynı zamanda da sefahete başlamıştı. Bittabi para kuvvetle bir çok münasebetsizliklerde de bulunmaktaydı.

Bu sıralarda Karamazlılar karayesinde, kendi çadırı civarında komşusu 20 yaşlarında Ali oğlu Himmet'in karısına da takılmağa başlamış imiş. Yürüklerde bilhassa evli bir kadın, son derece muhterem tutulduğu için kimse ona münasebetsizlik edemez olduğu halde, Hasanın bu sözlerine ilk önce ses çıkarmayan kadın nihayet kocası Ali oğlu Himmete söylemeye mecbur kalmıştı. Himmet Yürük Hasana doğru dürüst oturmasını şöyleşi ise de Hasan:

— Ben evliyim, böyle şeylerden hem haberim yok, hem ben yapmam. Böyle şey olmaz, demek le barer gene münasebetsizliğe devam etmiştir. İşlerin bu şekilde yürüyemeyeceğini gören Himmet Hasanı kollamağa başlamış, Hanan bir gün, Göl köprü kenarında Kunduz için kurduğu kapanlarını muayyene gideceğini anlaması üzerine yolunu beklemiş ve göle eğilmiş, bir ağaç üzerindeki kunduz kapanını muayene ederken Hasanı vurarak dereye yuvarlamıştı.

İşe Karasu kazası Jandarma bölük kumandanlığı vaziyet etmiş ve tahkikat sırasında komşu olmak münasebetiyle Katil Ali oğlu Himmetin de malumatına müracaat edilmiş. İfade esnasında fevkalâde korku alâmi gösteren Himmetin hali nazarı dikkati celbettirmiş ve birbirini tutmaz sözlerle nihayet yaptığı işi itiraf etmek mecburiyetinde kalmıştı.

Maamafih Koca Muhtar Ağa ya ait paraların bu suretle Hasana geçmesi ve Muhtar ağanın Hasanı mahkemeye vermesi dolayısıyla mahkemenin, şahit sıfatıyla celbetmek mecburiyetinde kaldığı Hasanın bazı komşularının bu katil hâdisede korku müsevvik ve methaldar buldukları da tebeyyün etmektedir. Meselenin tamamıyla tazvuh etmesi için tahkikatın derinleştirilmesine ihtiyaç görülmektedir.

Tren hattına yıkılan yarma

BALIKESİR, (Milliyet) — Kütahya - Balıkesir hattında yıkılan ve katarların seferlerini bozan yarma yıkılması üzerine mahallinde gayet ciddi çalışmalar yapılmış ve topraklar temizlenerek aynı döndüde yol trenlere açılabilir. Bin metre mikâbına yakın toprak az zamanda temizlenmiş demektir.

İzmit fidanlığı

Münevvi çiçekler ve fidanlar içinde İzmitin cennetidir

İZMİT, (Milliyet) — Vilâyet fidanlığı için İzmitin cenneti derlerdi de inanmazdım. Cennete girebilmek için iğri, büğrü, çakır, çukur, çamurlu yollardan geçmek lâzım geldi; besbelli, bu da, cennetin Sırat köprüsü olacak... Cennetten içeri girer girmez, etrafı renk renk, çeşit çeşit çiçeklerle çevrelenmiş bir havuzun şırıl şırıl akan sularını seyret daldım. İzmitin çiçek ihtiyacı buradan gideriliyor.

Karanfillerden, lüle, şebboya kadar türlü türlü çiçeklerle bezenmiş bu güzel köşede bana şu izahatı verdiler: Burası kurulu beş yıl oluyormuş... 145 dönüm büyüklüğü varmış. Bir yıl içinde aşılı olarak 50,000 bağ çubuğu; 250,000 Amerikan çubuğu, 3,000 muhtelif meyve fidanlığı halka dağıtılmış. İzmitte evvelce altmış beş bin dönüm bağ varmış. Cavuşun âlâsı İzmitten çıkarmış. Meyvelerin en lezzetli İzmitte yetişmiş.

Bir yıl içinde bir buçuk milyon kilo koza istihsal edilmiş. Büyüklükleri, istisnalarla çektığımız kara günlerimizde bunlar da karmış gitmiş. Fidanlığın bütçesi diğer vilâyet fidanlıklarından çok az olduğu halde kısa zaman içinde İzmit ve mülhakatında meyveciliği, bağcılığı yaymaya çalışıyor. Gelecek yıl içlerinde başka şehirlere ihracat bile yapılacaktır.

Fidanlığı, cennete çeviren Osman Beyle gezmeğe başladık. Beton bir binaya girdik. Aşhane imiş... Burada bir çok mütehasşis aşıcılar çalışıyordu. Bu, aşı yapmakta bir sanat ha... İki çöpü, şöyle, ustalıklı kesip, gedğine koyunca iş olup bitiyor. Aşhanenin bir kusuru varsa çok küçük olmasın. Buranın daha bir çok işler için geliştirilmesi lâzım. Aşhanenin ya macında Rasathane de var.

İzmit, ekicilerine ve Ankara Rasathane merkezine her gün hava vaziyetini bildiren rasathanemizin Fatih Hocası Sıtkı Bey isminde genç bir memurdur. Yalnız bu rasathanenin Kandilli rasathanesi ile olan farkı, İzmit, rasathanesinin "Bugün hava açık, kapalı, yağmurlu" dediği günler, hakikaten o gün havanın açık, kapalı, yağmurlu olmasında.

Fidanlıkta bir çok işler çalışıyor. Fidan dökümlere, dikenlere, ot ayıklıyanlara, kırızma yapanlara, bahçıvan başının sert ve asabi sesi yükseliyor:

— Haydiii... İşine bakkkk...

Herkes işine baktarken biz de bir kaysı fidanına bakıyoruz. Günün birinde Vali Esref Bey'e ta Şamsi'riften bilmem ne kadar kayısı gelmiş. Bunları kemali afiyetle yiyen sevimi valimiz çekirdekleri ni de fidanlığa ekmiş. Bu yıl, Allah sağlık verirse bu, çekirdeğin mahsulünü yiyecekmiş. Meğerse ölüme duraladığımız fidanın bu macerası varmış...

Bu cennet gibi yerden çıkmak istemiyorum. Fakat fırtınaya tutulduk. Öyle şidetli bir poyraz yükseliyor ki, yüzleri kamçılıyor. Fidanlığı kıymetli memuru Osman Bey'e veda ederken etrafımızda bir çok simalar beliyor. Her kafadan bir ses çıkıyor:

— Kuzum, Osman Bey, bana 10 tane kiraz, 8 tane elma...

— Bana efendim, Amerikan çubuğu...

— Ben, vişne, erik, biraz da armut istiyorum...

— Ben beyefendi, şeftali...

İstiyenlerin sonu gelecek gibi değil. Osman Bey, bana dönüyor:

— Ya siz, efendim...

Havuzun etrafında alev alev karanfiller yanıyor. Dikecek bağım, bahçem olmadığna göre bu, karanfillerin kızılardan bir tane göğsüme iliştiirmek ne zevkli.

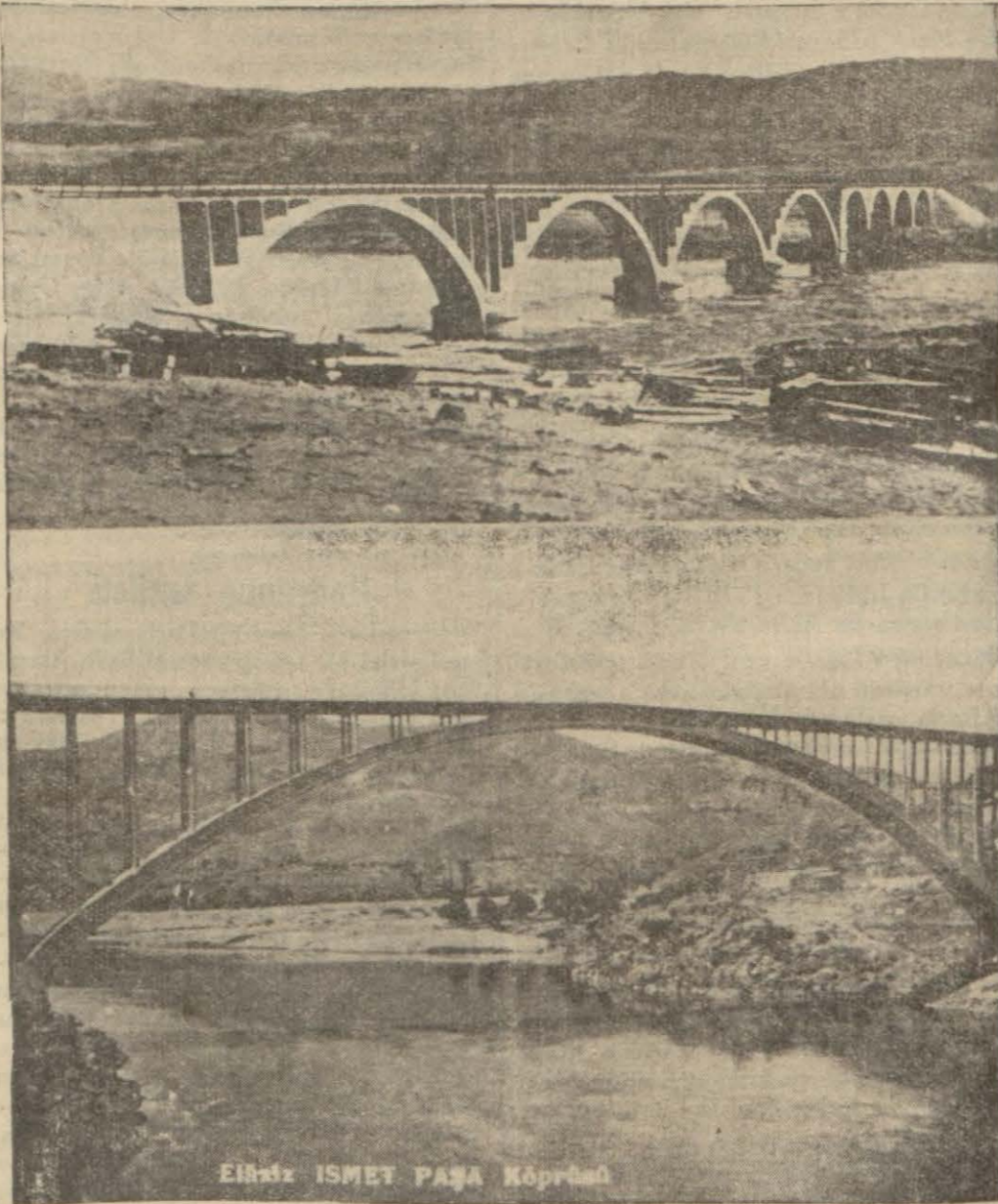
Cevdet YAKUP

Su'tanhisarda Himayefetfal

SULTANHISAR, (Milliyet) — Fırkamız nahiyeye heyetinin teşvik ve öncülüğü ile nahiyemiz Himayefetfal Cemiyeti teşkil edildi. Cemiyet kongresi firka salonunda toplandı. İdare heyeti reisliğine başmuallim İbrahim, azalıklarına muallim Şerife, İbrahim Hakkı, Muhtar Bahri ve Tevfik hanım ve beyler seçildiler. Firka heyetimiz, bu cemiyetin kurulmasını temin etmekte nahiyetimizin büyük bir eksikliğini tamamlamış.

Şarkta beyaz kömür

Fıratın İsmetpaşa köprüsü ilerisindeki 30 metrelik şelâlesi, havalinin elektrik ihtiyacını temin edecek kudrettedir

Yukarıda Fırat, aşağıda İsmet Paşa köprüsü.

ELAZIZ, (Milliyet) — Beş senelik iktisadi programda Anadolu nun muhtelif merkezlerinde elektrik santral tesis edilmesi ve bu tesisat yapılırken su kuvvetlerinden istifade olunmasına karar verilmiş Elazizde derin bir alaka u yandırmıştır.

Memleketimiz bu cihetten büyük bir servete malik bulunmaktadı. Fırat, Garbi Asyanın en mühim ve büyük knehri olan ve Türkiyede doğan Fırat 2780 kilometre tulüdüdür. Geçtiği memleketlerde insanlara pek çok faydası dokunan Fırat nehri Yukarı Fırat, Orta Fırat, Aşağı Fırat diye üç kısma ayrılır. Yukarı Fırat olduğu yerden Malatya Adıyaman kazasına bağlı Samsat nahiyesine kadar uzanan kısımdır. Buradan İraka kadar olan kısım da Orta Fıratı teşkil eder. Yukarı Fırat kısmında nehrin iki mühim kolu vardır. Birine Karasu, diğerine Murat denir.

Şarkî Anadolu yaylasındaki dağlardan doğan bu iki nehir Arapkirin garbünde birbirle birleştikten sonra Toroslara dar boğazları içinde yayarak ovaya iner. Karasu Erzincan önünden geçtikten sonra Kemah civarında dar boğazları içinde akar. Buralardan nehrin içinden geçtiği boğazlar heybetli manzaraları ile şöhrat almıştır. Karasu Keban madenine varmadan evvel şarktan gelen Murat suyu ile birleşir ve bundan sonra Fırat ismini alır. Karasudan daha uzun ve geniş olan Murat suyu Muş ovasından ötede pek daraldığı için mühim bir rol teşkil edememiş ve tarihte ehemmiyetli bir rol oynamamıştır. Nehir bulaşık, Muş ovasından sonra Paluya kadar yeniden dağlar arasındaki dar boğazlar içine atılır, ve vadisi ancak Paludan sonra genişler. Vi layet mizin 15 kilometre kadar şimalinde Dersim dağlarından Peri suyu alır. Karasu ve Murat kazamız olan Keban civarında birleşir ve Sivastan Elazize gelen yol nehrin geçit yerini burada bulur. Fakat bundan sonra iki kol daha alır, biri vadisinden Malatya - Sivas yolu geçen Kuruçay, diğeri Binboğa dağlarından inen ve Darından geçerek gelen Tohma suyudur. Fırat burada Malatya ovasına yavaş yavaş akan azametli bir nehir şekline girer. Fakat biraz sonra birden cenubi şarkıye döner. Malatya ovasını cennapta bırakır ve yeniden Bogazlar arasına girer. İzoglıdan sonra Toros silsilelerini yapıp geçinceye kadar şiddetli akıntılar ve 300 den fazla şelâleler vücutte getirir.

Uzerinde Türkiyenin en mühim köprülerini, Cumhuriyet devrinin en parlak eserlerini taşıyan Fırat nehri Malatya ovasını geçtikten sonra ve Bogazlar arasında İsmet Paşa köprüsünden biraz ileride büyük ve şiddetli bir şelâle halini almaktadır. Şelâlenin yüksekliği 30 metredir. Umumi harp esnasında Almanlar bu şelâlede ve Fırat nehrinde tetkikat yapmışlardır. O zaman iki Alman su ve elektrik mühendisi şelâleden hususi surette yaptıkları sallar vasıtasıyla düşerek suyun derecesi sukutunu ve düştüğü yerdeki sukut kuvvetini ve hâsıl ettiği derinliği ölçmüşlerdir. Bu mühendisler verdikleri raporda sukuttan hâsıl olan kuvvetle işletilecek bir dinamomun Elazizden itibaren Halebe kadar bütün sahannın elektrik ihtiyacına kifayet edeceğini ve Malatya, Antep, Urfa, Diyarbakir vilâyetlerini tenvir ve sanayi için icap eden elektrik kuvvetini verebileceğini bildirmişlerdir.

Tesis olunacak elektrik santral larından birisinin Fırat'taki bu büyük kuvvetten istifade edilerek Elazizde vücutte getirileceği ümit edilmektedir.

Balıkesir belediyesinin istikrazı

BALIKESİR, (Milliyet) — Balıkesir Belediyesi Belediye Başkanından elli bin liralık istikraz aktine karar vermiştir. Bu para belediyenin amme işlerine sarfedilecektir. Meselâ Çayderesi kapatılacak ve natamam olan hal ikmal edilecektir.

Çayderesi memleketin ortasından geçen bir çok lağımları toplayan, bundan maada debağların kenarında bulunması yüzünden fena manzaralı ve fena bir koku neşreden bir dere. Bilhassa yazın bu dere civarında oturanlar için tahammül edilemez bir hal ve manzara alıyor, çünkü yazın dere kurudur.

Bu derenin kapanması şehir sıhhati namına yapılmış en iyi bir iş olacaktır.

Bundan maada belediye asri bir mezarlık yapmağa karar vermiştir. Şehir haricinde Karatepe denen bir yerde bu mezarlığın meydana getirilmesi en kuvvetli ihtimal dahilindedir. Bu yer yıllar görmüş ve büyümüş ağaçlarla örtülüdür ve eski bir mezarlıktır. Balıkesir belediyesinin istikrazına karar verdiği para ile memleketin umranı, sıhhati için tasavvur ettiği işler şehir halkını sevindirmiştir.

Sivasta cumhuriyet meydanı

SIVAS, (Milliyet) — İnkılabımızın onuncu yılında binlerce insanın toplandığı hükümet meydanına son taplanan belediye meclis danı ismi verilmiştir.

Tekinsiz ev

Kandrada bir ev sakinlerinin başından geçenler

KANDRA, (Milliyet) — Kandrannın Çarşı mahallesinde ikamet etmekte bulunan İstanbul Kasımpaşa Aarapcamili muhafız Halim Efendi ailesi kış münasebetiyle evlerinin en mahfuz odalarında otur maktalar iken dışarda ayak sesleri evin alt kısmında epey bir müddet dolaştıktan sonra merdivenleri takiben yukarıya doğru gayet ağır adı çıkabilmiştir. Ayak sesleri: sa bahın saat dördüne yakın valte kadar uzun ve kısa fasılalarla işitilmiştir.

Cinler ve perilerin mevcudiyetine inanandan oldukları için evi cinler ve perilerin bastığı zehabına kapılarak ertesi günden itibaren evi terketmeğe karar vermişlerdir.

Fakat evin reisi baba Halim efendi Agva nahiyetine işlerinin tanzimi için gittikten o gece büyük bir korku içerisinde verilen bu karar, ertesi gün, daha ertesi gün icra edilememiştir. Bu işle bütün komşular da alâkadar olmuşlar ve herkes bir çok şeyler tavsiye etmek cesaretinde bulunmuşlardır. Bu suretle devam eden ve sabahlara kadar uykusuz kalan evin efendi nihayet bir gece odanın kapısına kadar gelen ve kapıyı epey zorlayan bu akıllara hayret verici gece misafirinden bir an evvel kurtulmak için evi terketmek üzere Baba Halim Efendiye haber vermişler ve derhal işlerini bırakarak Kandrada avdet etmesini istemişlerdir.

Vaziyette bir tuhaflık görülmesi dolayısıyla Baba Halim Efendi işlerini bırakarak Kandrada avdet etmiştir. Vaka baştan sona kadar kendisine anlatılmıştır. Anlatılışa göre vaziyeti aşağı yukarı tahmin eden Baba Halim Efendi o gece muayyen saati beklemiş ve tam vaktinde gene ayak sesleri ve mutad gürültüler başlamıştır. Ayak sesleri evin sofasında işitilmeye başlayınca Baba Halim Efendi:

— Bahtiyar, Bahtiyar, diye seslenmiştir. Emektar hayvan efendisinin sesini işitince hemen kişnemeğe başlamış ve bu suretle mesele anlaşılmıştır.

Baba Halim Efendi hayvanının son günlerde çok zayıfladığını görenek bir müddettenberi işe çıkarmadığı gibi şişmanlanmasından da kepek yedirmeye alıştırmakta imiş. Hayvana mütemadiyen kepek yedirilmeye beraber serbest bulunması için de seyisi tarafından başı boş bırakılan Bah tıyar, kendi ahır ile ev taşıdığı aradaki bölmeyle iterek evin ikinci katına ilk günü bir sevki tabii ile çıkmış ve sofada bulunan ot m'nderi yemeğe başlamıştır.

Bu suretle kepekten bakan ve otun tadını alan hayvan geceleri herkesin uyuduğu saati bekliyerek evin ikinci katında minder otu ziyafetine devam etmekte imiş. Evin sakinleri ise korku ile bunun farkına varamamışlar. Ve bu işle rin sebeplerini çok başka şeylere atfederek halle çaktıkları gibi bütün mahalleliyi de epey endişeli ve korkulu anlar geçirtmişlerdir.

Mersine getirilen 18 haydut

MERSİN, — Van ve Ağrıdağı civarında merkezlerden uzak köylerde halkı iz'at etmekle ve soymakla maznun olan 18 kişi muhakemeleri Mersin'de yapılmak üzere buraya getirildi ve bir ajdarma müfrezesinin muhafazası altında olarak hapisaneyeye gönderildi. Kendilerile birlikte getirilen dosyaları İstintak hâkimliği tarafından tetkik edilmiş oldukları halde adli muhakemenin icrasına başlanacaktır. Bu maznunların üzerlerinde adli hudutlarımızın öte tarafında kullanılan cinse çok yakın askeriyeye benzeyen kaputlar vardır. Şüphe yok ki tahkikat esnasında bu kaputları nereden aldıkları da meydana çıkacaktır. Maamafih bu haydutlar ile birlikte, şark vilâyetlerimizden gelen son haberlere bakılarak denilebilir ki, o civarda alınan tedbirlerden sonra haydutluk vakalarının tekrür etmesi ihtimali kalmamıştır. ve haydutluğun yayıldığı zamanlar tamamen tarihe intikal etmiştir.

O da yakalandı

BİTLİS, — Buranın meşhur eşkiyalarının Ferho oğullarından Hasan jandarma kumandanı Aziz Beyin gayretile yakalanmıştır. Ferho Bitlisin asayişini bozan yegâne haydut idi.

İzmit'te
Evlenen evlenene!

Damat B.ler ev, bağ, bahçe sahibi de oluyorlar

İZMİT, (Milliyet) — Günlere bir gün, İzmitte bekârlar nasıl yaşarlar? diye bir yazı yazmış, bekârların acınacak hallerini, çamaşır yıkamalarını, yemek pişirmelerini, ev süpürmelerini fıraklı fıraklı çiziktirmiş, sultanlık tahtından can ve gönülden çekilmek iste dikleri halde, cepleri delik, dolayısıyla meteliksiz oldukları için buna da muvaffak olamadıklarını ilâve etmiş. Vay efendim; sen misin yazan? sandım ki, kızılka kıyamet koptu... Tanıdık, tanımadık, bildik bilmedik, her kafadan bir ses, bir nağme yükseldi:

— İzmitte ev mi yok?

— İzmitte aşçı mı yok?

— İzmitte kız mı yok?..

— İzmitte şunu yok, bu mu yok?..

Kırk yıllık dostlarım selâmı sa bahi keser oldular, küçük hanımlar sitemli sitemli, oynak, kıvrak naz ve niyazlar yaptılar, başına tuhaf tuhaf haller geldi; Burhan Cahit Bey bile İzmit bekârlarını İstanbula davet etti; sözüün kısası İzmitte bekârlar nasıl yaşar? Yazısı kâh acı, kâh tatlı dedikodulara uzun uzun yol açtı. Uyandırdığı alâka hâlâ da dinmiş değildir.

Bugünlerde bakıyorum, hemen her gün, düğün dernek oluyor. Ma halle aralarında saz ve sözlerin çoğaldığını, yanık yanık türkülün, yaheylerin yükseldiğini, sıra sıra otomobillerin gelip geçtiğini gördükçe:

— Filânca Bey evleniyormuş, falan hanım gelin oluyormuş, diyorlar.

— İzmitte bekârlar çok derke bu gidile kalmıyacak galiba, nazar değdi, diyorum. Bekârlığa ve da edenlerin, sultanlık tahtından rizasile çekilenlerin sayısını öğrenmek istedim. Evlenme memurumuz Sabri Beyi hayırlı işlerle uğraşırken gördüm. Sabri Bey vaziyetten memnun. Neşeli neşeli gülmüdü. Son altı ay içinde İzmitte evlenenlerin 90 çift olduğunu bir çok ta askısı aulanlar, namzetlikleri ilân edenler bulunduğunu anlattı. Diğer taraftan köylerde gizli gizli imam nikâhı ile evlenenlerin sayısı da bir hayli kabarık imiş.

Söylendiğine bakılırsa İzmitte evlenenlerin büyük bir kısmı iç güveysi giriyorlarmış. Bu kabil evlenenler hemen hiç masraf yapmıyorlarmış. Allah kayın valide hanıma, peder beye zaval vermesin, onlar lazım gelen yardımı yapmaktan çekinmiyorlarmış. Daha güzeli iç güveysi girilenler hiç olmazsa evi, arsası, tarlası oluyormuş. Keyiflerini so rarsansız, etliye süsliye karışmasa larsa kekâ imiş.

Allah mes'ut, bahtiyar etsin, böyle devlet dostlar başma.

Bu satırları yazarken bir arkadaş:

— Bu defa da dedi - evliler nasıl yaşıyorlar, diye yazsana?..

Şaşıp, yanılıp ta faraza böyle bir şey yapacak olsam, hiç yoksa İzmitte bir çok kılıbık erkekler var, desem, halim nice olur acaba?..

Cevdet YAKUP

Sivas ortamektebi müsamereleri

SIVAS, (Milliyet) — Şehrimiz kız ortamektebi her Perşembe öğleden sonra talebeler kendi aralarında mektebin müsamereler salonunda konferanslar, müsamereler vererek arkadaşlık kuvvetlerini daha iyi bağlarla kuvvetlendirmeye hazırlanıyorlar. Bu müsamereler her hafta bir sınıf tarafından yapı lıyor. Bu hafta da ikinci sınıf arkadaşlarına müsamerelerini verdiler. "Hanım şii yazacak" piyesi sahnedeki gösterildi. Bu piyeste rol alanlardan Lebib, Tevhide, Mu zaffer, Kır eğlencesinde, Meliha, Şerife Hanımlar fazla muvaffak oldular.

Balıkesir halkevinin kuruluş senesi

BALIKESİR, (Milliyet) — 23 Şubat Balıkesir Halkevinin kuruluş devri senesidir. Oğün Halkevinde geniş mikyasta tezahürat ve şenlik yapılacaktır.

Belçika kralı sevdiği spora kurban gitti

(Başı 1 inci sahifede)
mobiliyi kendisi idare ediyordu ve ya nında bir tek usak vardı. Kral otomobili ile Namur civarındaki Marche - les - Dames'e gitmiş, arabasını orada bırakmış, kendisi yalnız olarak kayalık lara çıkmıştı. Arabada bekleyen u - şak kralın geç vakte kadar arabaya dönmemesinden meraklanmış, et - rafta aramağa çıkmıştı. Bütün araştırmalarına rağmen kralı bulamayan usak Brüksel'e telefon etmiş, oradan gelenler kayalık ve etrafı taharriyat yapmışlardır. En son kralın yaveri Baron Jak dö Dikmüt kralın ken - disini değil, fakat onun kanlar için - de bir kaya dibine varılanın namını bulmuştu. Kralın on iki metre yük - sekligine bir kayadan aşağı düştüğü ve bir başka kayaya da çarparak ye - re yuvarlandığı ve beyninin patladığı anlaşılmaktadır.

Kralın ilk önce bir otomobil kazası neticesinde öldüğü şayi olmuşa da doğru değildir. Müteveffanın kayalık lar üzerinde bir başkası tarafından suikast eseri olarak itilip öldürülmüş olduğunu söyleyenler de vardır. Bu olduktan da kralın ölümü üzerinde ve hâdis mahallinde tetkikat yapılmakla beraber henüz sabit olmuş bir şey yoktur. Umumi kanaat kralın pek düşkün olduğu dağsporunun hazin bir tecrübesi ve akübetine maruz kaldığı merkezindedir.

Müteveffanın cesedi 3,30 da "Laeken" şatosuna nakledilmiş ve derhal heveti vükela içtima ederek İsviçre - de bulunan veliahtın kral ilan edil - mesine ve davetine karar verilmiştir. Kral için muhteşem bir cenaze alayı tertip edilecektir.

Ajansın verdiği haberler

BRÜKSEL, 18 (A.A.) — Kabine Lacken şerayında sabahın saat altı - sında toplanmıştır. Birincisi Hollanda da, ikincisi Lüksemburgta olan M. Sap ile M. Pierlot müstesna, bütün nazırlar içtimada hazır bulunmuşlardır. Hazır bulunmayan bu iki nazıra derhal dönmeleri için malumat verilmiştir. Başvekil kont de Broqueville, kabine azasını faciadan haberdar etmiştir. Başvekil sabah erkenden, üç nazırla beraber kralın cesedini selâmlamaya gitmiştir. Kral yüzü fevkalade sakin bir halde bir seyir karyolaya yatırılmıştır. Ensesinde bir yarası vardır.

Alınabilen haberlere göre kral bir hademe ile beraber otomobile Marche - des - Dames'a geymeye gitmişti. Burada bulunana gayet mühim kayalıkla rı tırmanmak niyetinde idi. Adeti ol - duğu vechile, hademeyi otomobile bırakmış, kendisini beklemesini bir saat kadar geciktirmişti. Kralın gelmediğini gören hademe onu bevhude yere aradıktan sonra Brük - sele telefon etmiş, o mmtakayı gayet iyi tanyan birçok şahsiyetler hemen hareket etmişlerdir. Derhal jandar - manın ve gönüllü kışup gelenlerin yardımlarıyla taharriyata başlanmış ve sabahın saat ikisinde kralın cesedi bir kaya dibinde bulunmuştur.

Zannedildiğini göre kral düşmüş ve aldığı yara ile derhal ölmüştür.

Cesedi gece Lacken şatosuna nak - ledilmiştir. İsviçrede bulunan Prens Leopold ile prensesi Astrid ancak bu akşam Brüksel'e dönebilmektedirler. Kralın ölümünün tesbit muamelesi bugün öğleden sonra Lacken şatosun - da yapılacaktır. Saat on birde kabine toplanacaktır. Yen ikrallı tahlifine ka - dar icrayı kuvvet kabineye ait olacaktır.

BRÜKSEL, 18 (A.A.) — Haber ve rldiğine göre, kralın cesedi, kayalık - ların aşağısında keşfedilen kralın ya - veri Baron Jak dö Dimüt olmuştur.

Kayaların üzerinde kan lekeleri görülmekte ve yapraklar, beyin par - çaları mülemmedir. Kralın on iki metre yükseliktan düşmüş ve bir kaya - dan öbürüne yuvarlanmış olması mu - temeldir. Kralın gözlüğü sivri bir ta - şın tepesinde bulunmuştur. Kazayı mü - etakip kralı korucu ile bunun bir kom - şusu tarafından araba ile Brüksel'e nakledilmiştir.

Pariste heyecan

PARIS, 18 (A.A.) — Sabah erken haber alınan, Belçika kralının ölümü Pariste derin heyecan uyandırmıştır.

Tarihî roman: 62

Güneşin Oğlu

Rüzgâr kuru dallara vurduk - ça böyle garip sesler çıkarır. Bu sesi biz babamın öldüğü zamandan beri işitiriz. * * *

Saçlarından ağaca asılan kadın kimdir?

Güneş'in oğlu yerde gezerken, çakıl taşların üstünde henüz kurumuş bir kaç damla kan gördü.

— Bu kan lekeleri de babanın zamanından mı kaldı?

Hitay yere eğildi.. Kan lekeleri ni tetkik etti:

— İnsan kanı. Hem de çok taze. Çoban kızını yapacağını bilmi - yordu. Reisi, kendi kulübesine, Mersâ'yı göstermek için getirmişti. Bora'nın yüzüne bakıyordu.

Mersâ acaba nereye gitmişti? Zihnini tirmalyan bu düşünce bir anda beynini sarmış, vücudu - nu ateş kaplamıştı.

Hiddet ve merakından çıldıra - caktı.. Bora yıllardan beri ses veren kuru dallara bakarak gözyaşı dö - küyordu.

Genç reis nasıl ağlamasındı?

Umumi binalar ve bir çok hususi mües - seselerin üzerine yarım bayrak çekil - miştir. Reiscümbur M. Lebrün, der - hal Belçika sefaretine taziyetlerini tebliğ ettirmiştir. Bir çok siyasi şahsi - yetler ve bu meydana Hariciye nazı - rı M. Barthou sefaretine giderek tazi - yette bulunmuşlardır.

PARIS, 18 (A.A.) — M. Doumer - gue, M. Herriot ve M. Tardieu ile bir - likte Brüksel'e gidip kralın cenazesini selâmlamağa karar vermiştir. Re - isicümbur M. Lebrün, Hariciye nazırı M. Barthou ve Hariciye nazırı Mare - şal Petaun le beraber cenaze merasi - mine iştirak edecekler.

Kral nasıl öldü

BRÜKSEL, 18 (A.A.) — Kabine Başvekilin riyaseti altında ve saha - nın altısında Laeken şatosunda to - planmışlardır. Felemenke bulunmakta olan M. Sak le Lüksemburgta bulun - maktadırlar. M. Piyerlot müstesna ol - mak üzere bütün nazırlar bu toplantı - da hazır bulunmuşlardır. Başvekil Kont Broqueville arkadaşlarını ge - ce ki faciadan haberdar etmiş bu bapta malumat vermiştir. Başvekil sabahle - yin erkenden üç arkadaşla birlikte Laeken'e giderek müteveffa kralın namını selâmlamıştır. Bir an karyolaya na uzatılmış olan namın siması son - derece sakin idi. Başvekil'in toplayabil - diği malumata göre kral yanında bir adamı olduğu halde M. Arehe les Damedeki mühim, kayalıkta bir ge - zinti yapmak üzere otomobile ile ara - ya gitmişti. Kral mutad olduğu üzere yanındaki adamı arabada bırakmış kendisini beklemesini söylemiş ve bir saat gaybubet edeceğini ilâve etmiş - tir. Ancak bu müddet geçtiği halde kral görünmediğinden kralın adamı Brüksel'e telefon etmiş ve aynı zaman - da o civarda bulunanların ve jandar - manın yardımını ile taharriyata giriş - miştir.

Kralın cesedi ancak sabahın iki - sinden kayanın dibinde bulunmuştur. Kralın bir kayadan düşmüş ve hemen o ande ölmüş olduğu zannediliyor. Ceset hemen geceleyin Laeken'e ge - tirilmiştir. Kraliçeye evvelâ bir kaza vuku b'şmuş olduğu bildirilmiş, ve kralın ölmüş olduğu kendisi - sine ancak sabahle yin saat altıda söy - lenmiştir. Kralın doktorları gelmişler ve namın tuvaletini yapmışlardır. Na - şa müteveffanın yatak odasına konul - muştur. Prens Leopold ile Prensese Astrid İsviçrede bulunmakta oldukları - dan Brüksel'e ancak akşamda gelebile - cektirler. Kralın vefatına dair olan rapor bugün öğleden sonra tanzim e - dilecektir.

Matem tutuluyor

Belçika kralı Hazretelinin bir ka - za neticesi vefat ettiği haberi şehrimiz ecnebi mahafilinde umumi bir teosür - le karşılanmıştır. Belçika konsolosha - nes, matem alâmeti olmak üzere bir kaç gün için kapalı kalacaktır. Dün - öğleden itibaren şehrimizdeki ecnebi sefaret ve konsolohaneleri bayrakla - rını yarıya indirmişlerdir.

Müteveffa kralın şahsiyeti, tercemei hali, hizmetleri

Müteveffa Belçika Kralı birinci Al - ber, 8 nisan 1875 te Brükselde Laeken şatosunda doğmuştur. Babası prens Philippe Conte de Flandre, annesi Mari Von Holenzolern'dir. Müteveffa Kral Alber ikinci Leopold'un küçük kız kar - desiyi ve kral birinci Leopold'un torunu idi.

Belçika askerî mektebinden kumbar - ca alayı mülazımı olarak çıktığından a - kabinde ansızın vefat eden Conte de Flandre'nin yerine veliaht olmuştur.

Müteveffa kral Alber genç yaşında mühendis mektebine girmiş oradan dip - lama alarak bahri ve havai makineye merak etmiş, Belçika harp akademisin - de general Yungblert'in nezareti altın - da askerî tahsilini ikmal etmiştir.

1900 de Münih'te Bavyera kralının yeğeni prenses Elizabete evlenmiştir. Bu izdivaçtan üç çocukları olmuştur. Biri 1901 de doğan prens Leopold duc de Brabant'dır ki Belçika veliahtıdır. (Şimdi kral ilan edilecek). İkincisi 1903 te doğan prens Charles Cont de Flandre'dir. Üçüncüsü de 1906 da doğ - muş olan prenses Marie José'dir ki 1930 da İtalya veliahtı prens Hunbert

de Piémont ile evlenmiştir.

Veliaht (yeni kral) Duc de Flandre 1926 da İsviç kralının ye - ğeni olan Prensese Astrid de Süede ile evlenmiştir. Bu izdivaçtan da iki çoc - ukları olmuştur. Biri Prensese Joseph - ine - Charlotte öteki de 1930 da doğ - muş olan Prens Leopold - Albert'dir. ki, Prens Leopold'un tahta cü - lus etmesile kendisi Belçika veliahtı ol - ması lâzımdır. Müteveffa Kral Alber, 1909 kânunvevvelinin bi - rinci günü amcası Kral ikinci Leopold - ün vefatı üzerine kral ilan edilmiştir. 1913 te Kral Alber Berlinde ikinci de - fa bir seyahat yapmıştır. Bu seyahatin - de imparator Potesdam sarayında ken - disine bir ziyafet vermiştir. Bu ziyafet - te hazır bulunan Alman ordularının umum erkânı harbiye reisi Von Malt - ke Kral Alber'e "Pek yakında Fran - saya ilânı harp edileceğini" haber ver - mişti. Müteveffa Kral da bu malumatı Berlinde Belçika sefiri olan Baron Ba - yens vastasıyla Fransız sefarethanesi - ne bildirmişti. 1914 temmuzunda Av - rupa buhranı başlangıcında mütevef - fa Kral Alber, bir mektupla 31 Tem - muz 914 tarihinde Almanya impera - toruna "Belçikanın harpteki bitarafı - ğına hürmet etmesini" ihtar etmişti. Ve 2 Ağustos 1914 tarihinde Alman - ya imperatoru Wilhelm kat'i bir ol - timatoma bu mektuba menfi bir ce - vap vermiş ve harp ilân etmişti. Harp esnasında Kral bizzat Belçika ordula - rının başına geçmiş ve Louvain kar - ağında bulunmuş, buranın sukutu - dan sonra da Anvers'e çekilmişti. Bun dan sonra İngiliz ve Fransız ordula - rının yardım olmaksızın kendi ordusu - le Alman istilasına karşı durmuş ve ka - rarğâhını La Pann'e'da kurmuş ve har - bin imtidadı müddetince ordunun ba - şında ayrılmamıştır. Kraliçe ise bir taraftan Ocean hastahanesinde hasta bakıcı olarak kalmış ve cephei harp - ten gelen yaralıların tedavisini ilâve me - şgul olmuştur. Veliaht Prens Leopold - de 12 inci alayda adı bir nefer sifati - le harbe iştirak etmiş ve harp bitince - ye kadar burada kalarak babasının yanında ayrılmamıştır. Bütün harp esnasında kral ve kraliçe Belçika to - praklarında kalmışlar, bir defa Cham - pagne'de Fransız ordularının, bir de - fa da İsprede İngiliz ordularının im - dadına koşmuşlar ve onları müşkül ve ziyetlerinden kurtarmışlardır. Müta - rekeden sonra kral, ordularının başın - da 11 teğrisani 1919 da Gand şeh - rine ve 22 Teğrisani 1919 da Bru - xelles şehrine girmiş ve halkın büyük te - zahüratle karşılanmıştır. Kral harp - ten sonra sabah harbi gezmiş ve harp te tahrir edilen yerlerin yeniden imarı için yapılan istikrazın mühim bir kısmını kendisi vermiştir. Kral Al - ber bir asker olduğu kadar aynı za - manda bir irfan muhibi idi. Kendi Enstitü de Fransın azası sıfatıyla bir çok Üniversitelerde fabri azahlı ün - vanını almış bulunuyordu. Memleketi ve milleti uğrunda hiç yorulmadan çalışmış, Müteveffa Kral aynı za - manda iyi bir sporcu idi. Dağa çıkmak ve sarp kayaları aşmak hususunda bü - yük bir idman sahibi idi. Her sene İsvi - çreye gider ve alpinizm sporu yap - maktan büyük bir zevk duyardı. İşte bu defa da gene aynı zevk ve itiyadın sevkile bu feci akübet uğramış bul - unuyor. Müteveffa fukarayı severdi. 1923 te Belçikadaki büyük seylâ es - nasında gerek kendisi ve gerekse ka - liçe hiç vakit kaybetmeksizin kazaze - delerin imdadına yetişmişler ve on - ların her türlü esbabı istirahatlerini te - min için bizzat çalışmışlardır. Kral Al - ber, 59 yaşında olmasına rağmen dinç vazyette idi. Memleketinde sevilmiş olduktan başka bütün Avrupa devlet - leri arasında da şahsan büyük bir hür - met kazandı. Belçikanın hayatı si - yasiyesinde halledilemez müşküllerini zekâ ve hüsnü idaresi sayesinde hal - le muvaff'k olmuş ve ezimle Fla - mand - V. Hon ihtilâfının doğurduğu münafereti mümkün olduğu kadar iz - zaleye çalışmış faal ve hayırhah bir in - sandı.

— Asu'lar her şeyi bilirler.. Yıl - dizlara sormuşlardır.

Bu sırada, Bora'nın ilk önce duy - duğu inilti bir daha işitildi.

Bora: — Bu, kurumuş dalların çıkardığı sese benzemiyor, Hitay!

Diyerek başını yukarıya kaldı - rı.

Yüksek ağacın arkaya sarkmış uzun dallarından birinin üstünde sallanan bir karaltı gördü.

Zaten bu sestən çoban kızını da şüpheye düşmüştü. Dalların dili ve yüreği olsa bu kadar ses veremez - di.

Bora bağırdı: — Mersâ'yı buldum.. Hitay dikkate baktı: — Ta kendisi..

Mersâ saçlarından asılmış, ku - ru dalların arasında sallanıyordu. Deminden beri oraları araştı - rırdıkları halde ağaç dallarında sal - lanana göçebe kızını nasıl görme - mislerdi!

İkisi birden ağaca çıktılar. Bora'nın dizi, büsbütün titremi - ye baslamıştı.

— Mersâ.. Mersâ.. Diye bağıracak ağlıyordu. Hitay, reisten önce davrandı.. Dalm üçüne atıldı.. Mersâ'nın da - la bağlanmış saçlarını çözdü ve yavaşça yukarıya çıktı.

Bora ağacın üstünde düşecek kadar muvazenesiz duruyordu.. ki

Halkevlerinin Yıldönümü

(Başı 1 inci sahifede)
rinin eve armağan buyurdıkları fotoğ - rafları ihtiramla hazırlanan mahalle ko - nulaçaktır.

Müteakibin Vali Muhittin, Firka rei - si Cevdet Kerim Beyler tarafından birer nutuk söylenecek, gürlük okunacak, kon - ser dinlenecek, cümhuriyetin onuncu yılı marşile gündüz merasimine nihayet veri - lecektir.

Gece merasimi saat 20.30 da Nakiye Hanımın Halkevi mevzuu üzerinde vere - ceği bir konferansla başlayacak, bu kon - feransın konser takip edecek, Alay köş - künde de (Öz yurt) piyesi temsil edile - cektir. Beyoğlu Halkevinde de gece 20.30 da Halkevi namına Mehmet Emin Bey tarafından bir konferans, müteakibin konser verilecektir.

Sergiler ve müzeler şubesi kongresi
Halkevi Sergiler ve müzeler şubesi dün kongresini yapmıştır. Kongrede ko - mite reisi Aziz Bey iki senelik mesai ra - porunu okumuş, müteakibin kongrenin müstakbel iki senelik mesai programını izah etmiştir. Bundan sonra gizli rey ile intihap yapılmış; yeni komite heyeti az - lıklarına Müzeler Müdürü Aziz, Daniş, Şark müzesi mütehasşısı Hikmet, Müze - ler umumi kâtibi Kemalettin, eski eser - leri koruma cemiyeti azasından efdallettin Beyler intihap edilmişlerdir.

Bu intihabı müteakip komite derhal iç - tima ederek Aziz Beyi reisliğe ve Halke - vi idare heyeti mümessillğine seçmiştir.

Küçük İktibaslar

Radyonun fazileti

"Newyork Herald" Paris nüshası baş muharriri M. Lawrence Hills'in Ameri - kan klübünde toplanan vatandaşların dün söylediği sözler dikkate şayandır. Bu gazeteci üstat, Amerikada iki ay geçirmiş, ve oradaki itibalarını şöyle i - fade etmiştir:

— Sonu ne olacağı bilinmeyen ve Av - rupanın anlamadığı içtimai, siyasi, ma - li bir inkılâbın ortasındayız. Bu inkılâ - bın manzarası o kadar büyüktür ki en hassas göz bile bütün safhalarını göremez. M. L. Hills'in dikkatini en ziyade celbeden nokta demokrat reiscümbur Franklin Roosevelt'in halk arasında mazhar olduğu harikulade ve emsalsiz rağbettir. Bunun sebebi evvel emirde ru - hidir. M. Roosevelt vazifesine başladığı gün en büyük bankalar kapanmış veya kapanmak üzere bulunuyordu. Bu - gün hepsi açıktır. İkinci sebep de rady - o gibi hayret verici bir vasıttır. M. Hills bu hususta diyor ki:

— Almanya belki istisna edilirse, Avrupa bir şahsa en uzak köyledeki vatandaşlarına hitap etmek imkânını veren bu yeni ve harikulade aletin ne olduğunu bilmiyor. M. Roosevelt bu vastadan mükemmel bir surette istifade etmektedir. Halka hitap ediyor, halk ta başkalarını söyledikleri ve yazdıkları ile iktifa etmeyerek kendi kulağı ile iş - titliğine göre hüküm veriyor.

Bu rağbet ve göhret o derece büyük - tür ki M. Roosevelt'in fikir ve telâkii muazzarları bile ona karşı gelemiyorlar. Reiscümburun hayli örslediği Wall - Street bankerleri bile: "Siyasetini tas - vif etmiyor, fakat set çekmek istemi - yoruz. Tecrübesine serbestçe devam et - mesini istiyoruz" diyorlar.

M. Hills sözlerini bitirirken borçlar meselesine de temas ederek Amerikada Fransaya karşı borcunu tamamen ver - mediği için değil, İngiltere ve İtalya gibi borcuna mahsuben tediyede bulunma - dığı için hoşnutsuzluk olduğunu beyan etmiş ve demiştir ki:

"Hepimizi müteessir eden bu hoş - nutsuzluğu izale etmek için stoklar borçları hesabına bir kaç milyonluk kü - çük bir tediyeye muamelesi kâfidir..."

MATIN

Hayfa ve Yafa

Hayfa limanının ancak sok zaman - dalarında ikmal edilebilmiş olması dolayısıyla Filistin ticaretinin %60 ı henüz Yafadan geçmektedir. Ge - lecek sene zarfında Hayfanın, Akdenizin o havaliindeki başlıca li - manı vaziyetine gireceğinde şüp - he yoktur. Mamafih, Yafa vasıta - sile yapılmakta olan ticarî nakli-

sık bir sesle sordu:

— Yaşıyor mu...? Hitay ümitsiz değildi: — Ölmemiş..

Diye cevap verdi. Mersâ'yı ağaçtan indirdiler. Hitay arkadaşını iyice muayene ettikten sonra:

— Korkmayın, dedi, yaşıyor ve yaşayacak..

Hitay, Mersâ'nın boynundaki damardan kan aktığıydı ve son - ra kızgın şişle dağıldığını gör - müştü.

Mersâ'yı kulübeye götürürler - ken, çoban kızını anlattı:

— Bu işi (Sarı Asu) yapmış.. Çünkü o güzel kızlara kıyamaz.. Biraz kanını akıttıktan sonra kız - gın şişle dağılmış.. Öldürememiş. Fakat, Asu bu işte yalnız değildi.

Onunla gelenler, Mersâ'yı kartal - lara yem yapmak istemişler.. Ağ - ca asıp kaçmışlar.

— Doğru buldum, Hitay! Mersâ'y ı parmağında dolayan kudurgan - lar nihayet dilediklerini yaptılar.

Güneş'in oğlu, Mersâ'nın üzeri - ne atılarak bağırmaya başladı: — Mersâ.. seni tanıdığım gün - den beri felâkettten felâkete, işken ceden işkeneye, ölümden ölüme atıldın! Seni koruyamadım.. başı - mı ne kadar dövsem azdır. Seni ben korumalıydım.. Bu işkeneceler demir bile tahammül edemez.. Sen nasıl dayanıyorsun?

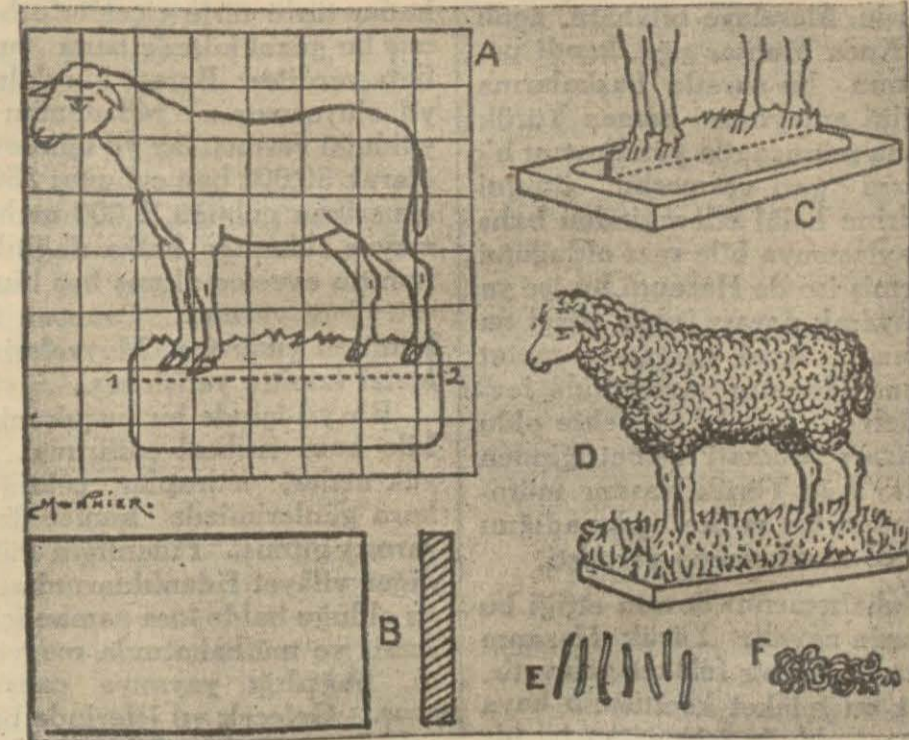
Maskaraların son günü..

Dün apukuryanın son günüyü. Mas - kara kiyafetine girenler dün ve gece so - kalcıları gezdiler ve evlerde eğlendiler. Bugün paskalya perhizine girile - cektir. Rumlar, bugüne baklakuran derler. Bakla, bildiğimiz bakladır. ku

ran kelimesinin de aslının türkçe ka - ran, kırmaktan geldiğini eski Rumlar söyler. Gecedən bakla islanır, gün - düz onunla rakı içilir. Kurtuluş pan - yiri de bugündür.

ÇOCUK

Boş vakitlerimizde birer eğlence

Boş vakitlerinizi eğlenceli bir şeyle geçirmek isterseniz, işte size tatlı bir meşguliyet.. Sağlamca bir karton alırsınız. Bu kartonun üzerine A şeklinde gördüğünüz gibi murabbalar çizersiniz. 64 göz den ibaret olan bu murabbaları çizdikten sonra şekilde görülen koyun resmini murabbalara göre çizmek sizin için güç bir şey olmayacaktır.

Koyun resmini bu suretle çizdikten sonra, keskin bir çakı ile güzelce kesersiniz. Koyunu ayakta durdurabilmek için gene A şek - linde 1 ve 2 rakamları arasında noktaları çizgi ile gösterilen yere kadar, alt taraftan ucu keskin çakı ile ilmekvavyayı ortasından ikiye ayırırız.

Bu iki ayrılan kısımların birini sağa, birini sola çevirir ve zamkla başka bir mukavvaya ya - pırtırdığımız zaman C şeklinde gör - düğünüz gibi koyun ayakta durur.

Fakat bu, çıplak, tüysüz bir koyun dur. Koyunu tüylendirme için es - ki yün parçalarını alırsınız, bunları bir makasla ince kesersiniz. Son - ra bu çıplak vücudun ayak ve ka - fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fa müstesna olmak üzere her tara -

fını zamkarsınız. Tüpleri iki ta - raftan yapıştırırsınız. Koyunun durduğu yere de gene makasla ke - seceğiniz yeşil yün parçalarını ya - pırtırsınız.

Karlar

Yağmur soğuk bir havada yağ - dığı zaman, damlaları tasallup ede - ve kar olur. Suhu neticesinde sı - fırdan aşağı bir havada su buharı yağmur haline girecek yerde doğ - rudan doğruya sulp ve kristal gibi bir şekil alır. Demek ki toprağa düşen kar kristal halinde buz par - çacıklarından mürekkeptir. Bu par - çacıklar müseddes sistem tabid - ler ve her biri çeşit çeşit ve cidden cazip birer yıldız şeklindedirler.

Siyah paltonuzun üzerine düş - tükleri zaman siz de pekâlâ buna dikkat edebilirsiniz.

Bu yıldızcıkların sathı, ağırlık - larına nazaran çok geniştir, onun - için yavaş yavaş, vasatı saniyede bir metre süratle aşağıya inerler.

Bu yıldızcıklar bir araya gelince, kar tanelerini teşkil ederler.

Karın kesafeti nedir? 0,10.. Bu da şu demektir ki, bir santimetre mikâbı kar, bir milimetre mikâbı yağmurdur.

Kar, donmuş su olduğu için su - cak memlekelerde kar yağmaz.

Yalnız çok yüksek irtifalarda kar vardır. Çünkü yüksek irtifalarda su - huhnet derecesi daima sıfırdan a - şağıdır. Meselâ cenubi Amerikada Hatt üstüva üzerinde bulunan Kar - diler dağılarının tepesi daima kar - la örtülüdür.

sevindirdi belli idi. Fakat, ağzını a - çamadı.. kılmıydıamadı..

Gözleri tekrar kapandı.. daldı. Bora o gece Hitay'ın kulübesin - de sabahlamıştı. * * *

En eski ve en büyük yemin..

Bir gece.. İki gece.. Üç gece..

Hitay'ın kulübesinde sabahlayan Güneş'in oğlu, o sabah güneş doğ - garken çok neşeli idi.. Üç gün için - de Mersâ'yı ilaçlamışlar, vücudu - nu ovmuşlar, dilinin bir an evvel açılmasına çalışmışlardır.

Bora, sevgilisinin dili açılmadan bir yere gitmiyor, gidemiyordu.

Üç gün, üç gece bu küçük kul - lübede Hitay'la genç kabile reisi kardeş gibi yaşamışlardır.

İkisinin de dileği birdi: Mersâ'yı ölümden kurtarmak.

Hitay Mersâ'nın yüreğini anla - mıştı: O, kimseye fenalık yapmak istemiyen, yalnız Bora'yı seven te - miz yürekli bir kızdı.

Hitay: — O aynı zamanda yurdundan da uzaklaşmış, öksüz ve kolundan tutanı olmayan bir zavallıdır. Ona yardım gerek..

(Bitmedi)

Tarihî tefrikamız: 34

Napolyon imparatoriçe Jozefin'i nasıl sevdi?

— Napolyon'un ikbal devri ve aşk macerası —
Yazan: POUL REBOUX. Tercüme eden: H. TAHSİN

Fena bir nezle

Ve Jozefine:
— Bu küçük yüzüğü, saatimin yanında ve daima üzerimde taşıyacağım.
Demişti.
Jozefin, 15 Mayıs 1814 te nezelend günden, vücudunda bir kırıklık, bir yorgunluk hissediyordu.
Hortans:
— Yataktan çıkmayınız, anneçim.
Diyordu.
— Adam sende, nezleyle hiç bir zaman ehemmiyet vermiş değilim; daima geldiği gibi gider.
Fakat bu nezle gitmemekte ısrar ediyordu...

Hafif bir soğuk algınlığı ile başlayan bu hastalık, Jozefinin yeisten sarsılan vücudunda, mukavemeti tükenen ruhu üzerinde oldukça mühim bir tesir icra etmeye başlamıştı. Yarından umidini kesen, Öjen ve Hortansın genç yaşta her şeyi kaybetmiş olduğunu, nihayet Napolyonun müthiş sukutuna şahit olan Jozefin her gün biraz daha zafa düşüyordu.

Çar Paristen gittikten sonra bana vadettiklerimin hiç birisini yapmıyacaktırlar bil yorum. Çocuklarımla da nikbetine şahit olacağım! Bu düşünce beni öldürüyor.
Fakat Madam, Çar Hazretleri size karşı büyük bir dostluk gösteriyor.
Şüphesiz; şu kadar ki, henüz müsbet ve esaslı bir karar itiraz edilmiş değildir.
Jozefin sabit bir fikrin tesiri altında kalarak:

— Bir kaya parçasından ibaret Elbe adasında onu yalnız başına zavallı bir halde görüyorum; zafere ile mağrur olan bedbaht Napolyonun ıstırahatını ben de hissediyorum. İstirahatını temin etmek için yanında bulunmağı bütün kalbimle temenni ederim.
Diyordu.
Hayatı bir cehennem kadar kanaklık ve acı görenek ve herkesten uzaklaşarak derdi ile başbaşa kalmak istediği günlerde onu teskin etmeye gelenlere ateşten yanan ellerini uzatır ve yalnız bırakılmasını isterdi.

Esti bir dost...
Bir mektup... Jozefin, artık gelen mektupları açıp okumak istemiyordu. Bu mektuplar ekseriya muvafık bir cevap veremeyeceği tavsiye yahut şahibinin memnun edilmesi ihtimali olmayan para talebine, en nihayet ödenilmesi imkân haricinde bulunan eski hesap faturalarının tesviyesine da'rdi. Dünâ onun için yegâne ehemmiyeti haiz olabilen mektup, İmparatorun gelecek olandı...

Fakat Napolyon artık hiç bir şey yazmıyordu. Be'ki Jozefini ta'mamiyeti unuttuğu...
Yazısında bir yabancılık hissedilmiyen bu mektubu tabii bir merakla açmıştı.
İzaz hiç bir şey ifade etmiyordu. Bu İngiliz adını tanııyordu.

Fakat ilk satırlar onu müteheyyic etmişti:
"Martiniğteki gençlik hayatını zı hatırlıyor musunuz, Madam?... Sizinle ekseriya ormanlarda, dağ başlarında gezmeğe çıkan genç İngiliz unuttunuz mu? İşte ancak şimdi yazmak cesaretini kendinde bulabilen adam o İngiliz gencidir. Uzun müddettenberi bütün hayatında ve merbutiyete sadık kaldığımdan ve hatıranızı büyük bir hürmetle muhafaza ettiğimden emin olabilirsiniz. Bu yaşma kadar evlenmek istemedim. Sizinle yanyana güneşin battığını seyrettikten, sizi kollarm arasına alarak berrak sularile akıp giden nehirleri aştıktan, sizin için ağaçlardan meyve'ler koparıktan o güzel başımızın iki tarafında demet demet ta'şlarımızı koparıktan sonra bu güne kadar müfekkiremede hayalini diyanetle sakladığım çehenin hatırasını başka bir çehre ile kaybetmekten korkuyordum.

Felâketinin vüs'atini takdim ettiğim bu dakıda, şimdiye kadar mahrum olduğum bir cesaretle karşınıza çıkıyorum. Bir defa, yalnız bir defaya mahsus olmak üzere huzurunuza çıkmama ve hürmet ve sadakatımı bizzat arz etme me müsaade etmez misiniz?"

Beklenen gün...
Malmezon bir hastahaneye dön müştü. Öjen mütemadiyen öksüre rek ateşler içinde yatıyordu. Hortansın da yüzü gözü şışmişti. Anneleri zaten yataktan çıkamıyordu. Jozefinin etrafında bulunanlar, vücudunda bilhassa kolları ile göğsünde hâcıl olan kızarıklık'ar neticesinde bir kan hücumünden korkuyorlardı. Doktorlar fazla izahat vermiyorlardı, Yalnız bir göğüs nezlesinden bahsediyorlardı.

Rus Çarı Aleksandr, Londraya hareket etmek üzere olduğu için Malmaison'a hangi gün kabul edilebileceğini sordurmuştu.
İmparatoriçe, yorgun bir sesle:
— Cumartesi gününe kadar da ha iyi olabileceğimi ümit ediyorum... Aynı 28 inci Cumartesini intihap edelim.
Diyor ve mütebessim görünmeğe çalışarak:
— Bu vesile ile daha bir dostu davet etmek istiyorum... Çar Hazretleri buradan... Bir ziyarettenden ziyade... Bir aşık ta bulacaktır... Bu adam beni çocukluğumdan sonra bir daha görememiş ve uzun müddettenberi muhafaza ettiği ha kiki muhabbeti ancak bu gün'erde izhar edebilmiştir. Bu aril kalp, betbaht bir intizar devresi yerine mes'ut bir hayata hak etmiş değil midir?... Bu adamı mutlaka kabul etmek istiyorum... Ümit ederim ki, İmparator Hazretleri bu Cumartesi...

İlave ediyor, fakat hastalığı daha uzun söylemesine mani oluyor.
B'itmedi

Hergün bir yazı

Son karda İstanbul

"Düşenin dostu olmaz,, derler.. doğru.
Allah kimseyi düşürmesin!..

Vaktile Arap şeyhlerinden biri İstanbul'a gelir. Mevsim kış. Hava da şiddetli soğuk. Dışarda kar, lapa lapa yağdıka Arap, sobalı odada iliklerine kadar titrer.

Misafir olduğu konakta, önüne gelene:
— Ya efendina.. Ma reyti hazelberad.. (Ben böyle soğuk görmedim) der durur.

Soğuğa alışık olan konak halkı, çeneleri takır takır birbirlerine vurur Araba:
— Azıcık soğuk var değil mi haçı efendi!.. Diye takılır.

Arap, gel zaman git zaman, mem leketine döner: "İstanbulda ne var, ne yok?," diye soranlara şu cevabı verir:
— Bırak Allahınizi severseniz.. Hazeletrak Yemutune m'ne'bert ve yukulune azicik soğuk v'r!

Şu Türkler, soğuktan ölüyorlar, gene azıcık soğuk var, diyo lar.

Apansız bastırın kışı düşünürken Araba hak verecek gibi oluyorum. Soğuktan handise öleceğiz. Fakat kaç gündem beri kimsenin ağzından soğuğa dair söz işitmedim. Görülüyor ki, soğuğa epeyce idman ettik. Ufak tefek havaret düşüklüklerinden fazla müteessir olmuyoruz. Yalnız "şen şehir,"imizin, fırtınaya, tipiye yüzü yok. Küçük bir fırtınada o da,, biz de altüst oluyoruz. İstanbul, derhal mahalle mahalle, semt semt, parçalanıyor. Artık hangi parçanın üzerinde ise, orada kalıyor.

Yedikule ile Sultanahmet, ayrı ayrı iki iklim oluyor. Bakırköy, Uluköyden Sahalın adası kadar uzaklaşıyor.

Kurtuluşa oturan bir ahbap, yolunu şaşırıp yanlışlıkla Maçkaya, Şişli'den kalkan bir işçi, tipiden etrafını göremiyerek Başktaş'ı düşünür. Vapurlar, işlemiyor. Tramvaylar işlemiyor, otobüsler işlemiyor. Otomobiller işlemiyor. Eminönü, tenhalıktan yana. Afik'ortasındaki çölleri, Edirnekapı korkunçluktan yana, kurtlar uğrağı bir harabeyle andırıyor.

Fırımlar, eklemek çıkaramıyor. Yahut, eskisinden fazla eklemek cı-kardığı halde yetiştiremiyor. Bir zelele, bir veba salgını, bir büyük yangın da, şehri anrak bu kadar sarsabilir, şehri halkını bu kadar dehsete düşürebilir.

Fakat ne var, ne oluyoruz? Bu karmakasıklıkla sebep ne?
Onu bilen yok. Yalnız, bugün yüzlerde endişenin ve ko'kunun ördüğü çizgiler.. G'ze'eler, üç, dört sütun üzerine baş'ıklar koyarak faciayı ilân ediyorlar:

Kimler kazandı?

Yazı müsabakasını kazanan talebenin mükâfatları veriliyor

Milli Tasarruf ve İktisat Cemiyeti tasarruf haftası münasebetile mektep talebeleri arasında bir tahvir müsabakası tertip etmişti. Tasarruf ve İktisat mevzuu etrafında olan bu mevzuadan binlerce talebe yazı yazmışlar ve bunlar içinden teşekkül eden müdürler heyeti en iyilerini ve en çok muvaffak olanları seçmiştir. Muvaffak olanlar şunlardır:

Heybeliada orta mektebi ikinci sınıf talebesinden 70 numaralı Sadi, Gazi Osmanpaşa orta mektebi üçüncü sınıf A şubesi talebesinden 306 numaralı Nihat, Gelenbevi orta mektebi A - 3 ncü sınıf talebesinden Fuat Efendiler ve Çamlıca kız orta mektebi ikinci sınıf talebesinden 29 numaralı Emel Refet Avni ve Cümhuriyet orta mektebi ikinci sınıf C şubesinde 362 numaralı Nafia Hanımlar ve Eyüp orta mektebi üçüncü sınıf B şubesi talebesinden 179 numaralı Salih efendi ve Nişantaşı kız orta mektebi talebesinden 209 numaralı İktbal ve Uluköy orta mektebi ikinci sınıf A şubesinde 122 numaralı Zekiye, İstanbul kız orta mektebi B - 3 talebesinden 306 numaralı Nazmiye Hanımlar ve Davutpaşa orta mektebi A - 1 sınıf talebesinden 266 Fuat efendi birinciliği kazanmışlardır.

Bu yavrulara Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti tarafından yerli mahsulurimizden birer sandık portakal hediye edilmiş ve bunlar talebelere verilmek üzere mezkûr cemiyet tarafından mektep müdürlerine gönderilmiştir.

Şişli nahiyesinde konferans

Halk fırkasının Şişli nahiyesi, halkla faydalı olacak bir takım konferanslar tertip etmiştir. Konferansları müteakip musikili konserler verilecektir. Konferansları herkes serbestçe dinleyebilecektir.

Şehir allak bullak oldu.. Kar fırtınası, münakalâti felce uğrattı.. İstanbul, Sibiriyaya döndü..

Sonra, çeşit çeşit tenkilter: Belediye olsaydı, şöyle yapılır, böyle edilirdi! Bana sorarsanız, İstanbul şimdiki coğrafi vaziyetinde bulundukça, her kar fırtınasında umumî hayatın durgunluklara uğramasından daha tabii bir şey olamaz.

Belediye, kaptan mıdır ki fırtınadan işliyemeyen Ada vapurlarını harekete getirsin?..

Bir şehir ki, beş yüz seneden beri kaldırımları değişmemiş, sckakları vardır, bir şehir ki anfiteatr gibi katkat, üstüste ve inişli yokşuludur.

Bir şehir ki, mahallelerinde kıyın boğaza kadar çamura, yazın tepeden tırnağa toza bulanılır, Bir şehir ki bir mahalle, öteki mahallesine yan bakar. Bir şehir ki, bir semtinden öteki semtine gitmek için tren, vapur, otobüs, tramvay gibi vasıtaların her birine ayrı ayrı ihtiyaç olur. Elbette, böyle bir şehirde kar ve yağmur gibi küçük hava arızaları, içinde oturanların başına büyük gâileler açar.

Kaç gündem beri so'aklarda, bastonsuz yürünmüyor. Fakat baston, kuru bir teselliden ibavet.. İnsan, düşeceği varsa, gene düşüyor. Yalnız bir farkla ki, bastonile beraber düşüyor. Kaypak karlar üstünde, baston, güvenilir bir kuvvet değil ama, neylersin!

Düşenin do tu olmadığımı, son kar fırtınası bize bir kere daha ispat etti. Allah, düşürmesin yoksa.. Bize ilk gülen en yakın dostlarımız olur.

Çarşamba günkü tipide, sokakta in cin top oynuyodu. Saatlerce bir tek satıcı geçmedi. Nihayet, baktım, köşenin başından burnunun ucu morarmış bir adam, iki elinde birer güğüm, sökün etti:

— Kaynıyor.. Salep kaynıyor! Bir aralık zavallımın ayağı kaydı. Sirtüstü yuvarlandı. Fakat güğümleri'elinden bırakmamıştı. Saleplerinin dökülmediğini görünce aşk ile şevk ile bir daha bağırdı:
— Hay!.. Salep!.. Kaynıyor!

Karlı hava, kanı kaynıyan, canı oynayanlar için bulunmaz niyem.. Karlar üstünde, boğusan bo'uzana.

Dün, matbaaya giderken, çocuklar, kardan bir adam yapmışlar, ağzına da nipo makamına bir odun parçası sokmuşlardı. De-ken taruza geçtiler. Kendi yaratıkları hevkel' topa tutarken bir taraftan da haykırıyorlardı:

Kardan adam olmaz mı?
Ona top atılmaz mı?
M. SALAHATTIN

Muallimler Birliğinin konferansları

İstanbul Muallimler Birliğinden: Birliğin hazırladığı konferansların birincisi bugün saat 16,5 ta İstanbul halkevi salonunda Mehmet Emin Bey efendi tarafından verilecektir. Mevzu (Cümhuriyet maarifinin tarihidir). A-zanın ve bütün muallim arkadaşlarımızın bulunmaları rica olunur.

Ziraat kongresi

Ziraat kongresi Ziraat vekili Muhlis Beyin riyasetinde mart ayının ortasında İzmirde toplanacaktır. Bu toplantıda memleketimizde ziraat ofisleri teşkilâtı için mühim kararlar alınacaktır. Aynı zamanda Burnova ziraat mektebinde tabii ilimler kursları açılacak ve enstitülerde vazife alan değerli profesörler de kongre münasebetile İzmirde gelmiş olacaklarından bu kurslarda ziraatçilere dersler vereceklerdir.

1934

Matbuat Almanığı

Matbuat Cemiyeti tarafından tertip edilmiştir.

933 senesinde gerek memleketin içinde ve gerek haricte husule gelen mühim vak'alar ve hâdiseler, Vekiller Heyeti, mebuslarımız, vilâyet teşkilâtı, gazeteler ve gazeteciler Almanığın başlıca müderrirlerimizden gün lük mevzularına dair kıymetli makalelerini de ihtiva eder. Kıymetli ve nadide resimlerini muhtevelerine bu eserin tab'ına da son derece itina edilmiştir.

Fiati 100 kuruştur.
Satış Yeri Kanaat Kütüphanesi
(1415) 852

İstanbul senelerdenberi içine keçi ve inek sütü karıştırmıyor
halis koyun yoğurdunun tadını bilir.

Büyükçekmece'de Akçeburgaz Çiftliği sahibi:

HÜSEYİN AVNİ

Beyin Yağurhanesinde hususî itinalarla yetiştirilen koyunların sütü ile öyle bir yoğurt yapıyor ki tadını bir kere alanlar başka yoğurdu ağzlarına koyamazlar
SAGLAMLAR: Sağlam kalmak için yoğurt yeyiniz!
HASTALAR: İyileşmek için yoğurt yeyiniz!
Yalnız şunu da hatırlayınız çıkarmayınız ki halis koyun sütü ile yapılmış yoğurdu ancak AKÇEBURGAZ ÇİFTLİĞİ sahibi

HÜSEYİN AVNİ

Beyin Tütün Gümrüğünde 11 numaradaki mağazasında bulacaksınız. Etiketle diklat. Tontan ve perakende siparişler kabul olunur. Telefon 23717.
(12709) 301

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden: Münakasa ilânı

11. Şubat. 934 tarihinde yapılan Parketaşı münakasında teklif olunan fiatlar hadli itidalde görülmediğinden, bu taşların, 25. Şubat. 934 Pazar günü saat onbeşte açık münakası yapılacaktır. Taliplerin eski şartname mucibince teminat mektubu veya akçelerile birlikte mezkûr günde şirketimiz merkezine müracaatları ilân olunur.

Teminat makamında çek kabul edilmeyecektir.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

21/Şubat/1934 tarihinde kapalı zarfla münakası icra edileceği ilân edilen 325 Roda Lif Halatın mübayaasından sarfınazar edildiği.
(771)

Satılık motör ve hurda eşya

Biri büyük diğeri küçük olmak üzere iki hava gazi motörü ile bazı hurda demirler ve tahta parçaları satılıktır. İsteyenler idare müdüriyetine müracaat etsinler.

İstanbul Beşinci icra Memurluğundan:

Tamamına 1000 lira takdir edilen kasım paşada hacı husrev mahallesinde ilikli firm caddesinde eski 78 yeni 144 NOLU maa bahçe bir bab hanenin tamamı açık arttırmaya çıkarılmış olup 28 Şubat 1934 Tarihinde şartnamesi divanhaneye tahlik edilip 24 Mart 1934 Tarihine müsadir çarşamba Günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul beşinci icra dairesinde satılacaktır arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçazal nür müterakim vergi belediye vakıf icaresi müşteriyeye aittir arttırma bedeli muhammin kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde ihale kat'ıy icra edilir aksi halde en son arttırmanın teahhüdü baki kalmak üzere Arttırma 15 Gün daha temdid edilecek 8. 4. 34 Tarihine müsadir pazar Günü aynı saatte yüzde 75 ini tutmazsa satış birer biraçdır 2004 NO. Lu icra kanununun 126 inci maddesine tevfi kanun ipotek harcı alacaklılara diğer alacakdaanın ve intifa hakkı sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki hakları hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müşbitelerile 20 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lazımdır aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmaksızın satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklar ve alacakdaanın işbu madde kanunıye ahkâmına tevfi kanun hareket etmeleri ve daha fazla malumat almak isteyenlerin 33/226 NO. Lu dosyası ile memuriyetimize müracaat etmeleri ilân olunur.
(13433)

İSTİNYE TAMİR HAVUZLARILE TEZGAHLARI T. A. ŞİRKETİ HİSSEDARANINA İLAN:

Ticaret kanununun 361 nci maddesi ve nizamname dâhilinin 24 ncü maddesile mevaddi müteakibi mucibince İstinye Tamir Havuzlarile Tezgâhları Türk Anonim Şirketi hissedaran heyeti umumiyesi berveçhiati ruzname müzakerata münderece mevaddın müzakeresi zimmında işbu 1934 senesi Şehri Martın 22 inci Perşembe günü saat 14 de şirketin Galata'da Merkez Rıhtım Hanında İkinci katta kâin merkezi idaresinde sureti'riyede içtima davet olunur.

Ruzname müzakerati:
1 — 1933 senesi muamelâtına ait Meclisi İdare raporu ile Murakıp raporunun kuraatı

2 — 1933 senesi hesaplarının tasdikî ve Meclisi İdarenin tebriyeti zimmeti.

3 — Müddeti memuriyetleri hitam bulmuş olan Meclisi İdare azalarının yerlerine azı tayini.

4 — Murakıp tayini ve tesviye olunacak ücretin tespiti.

5 — Meclisi İdare azalarına ita olunacak hakları huzurun tayini ve müdire verilecek maaşın tayini hakkında Meclisi İdareye salâhiyet itası.

6 — Gerek şahsen kendi namlarıyla ve gerek sair şirketlerin Meclisi İdare azaları yahut müdiri sıfatile şirkete akdi muamele hususunda Meclisi İdare azalarına müsaade itası.

Heyeti Umumiye asaleten veya vekâleten lâakal 20 hisse senesine malik hissedardan teşekkül eder, işbu içtima bilâsale ve bilvekalé iştirak etmek isteyen hissedaran kanunu ticaretin 371 nci maddesile nizamname dâhilinin 25 nci maddesile hükümüne tevfi kanun malik oldukları hisse senetlerini veyahut mişessesati maliye tarafından muta vesikaları yevmi içtimadan bir hafta evvel şirketin galata'daki merkezi idaresine tevdi eylemeleri lâzımdır.
(13403)

Kilimli Kömür Madenleri Türk Anonim Şirketinden:

Alelade heyeti umumiye içtima Şirktimizin 1933 hesap senesine ait alelade heyeti umumiye içtima 19 Mart 1934 tarihine müsadir Pazartesi günü saat 15 de İstanbul'da Yeni Camide İş Bankasında dairei mahsusasında akdedilecektir.

Ruzname müzakerati:
1 — 1933 senesine ait Meclisi İdare ve murakıp raporlarının kuraatı ve tasvibi

2 — 1933 senesi bilançosunun ve kâru zarar ve faizi muhassas hesaplarının tetkik ve kabulü ile meclisi idarenin ve murakıplerin ibrası.

3 — 1934 senesi murakıplerinin tayini

4 — 1934 senesi murakıp ücretlerinin tesbiti hususlarından ibarettir.

Ticaret kanununun ve esas mukave-

Dr. Hafız Cemal Dahiliye mütehasssısı

Cumadan başka günlerde saat (2,30 dan 6 ya) kadar İstanbul Divanyolu No. 118. Kabina telefonu : 22398. Kışık ikametgâhı Telefon 42519.

634

Çankırı Belediyesinden:

1 — Çankırı Belediyesi için biri 36 diğeri 18 kilovat takatinde 400/231 volt ve 50 periyotluk iki alternatör.

2 — 3 levhadan müteşekkil santralın ve tevziatı esasıye hatları nın idaresi için tevzi tabloları ve teknik tehzizatı.

3 — 1260 kilogramlık, çıplak kablo halinde 25 m/m maktanda bakır tel alınacaktır.

İhale kapalı zarfla olacak ve 15 Mart 934 tarihinde Çankırı da Çankırı Belediyesinde icra olunacaktır. Alâkadarlar teklif edecekleri fiatın yüzde yedi buçuğa kadar teminat akçazı katalogları teklif ettikleri tiplerin evsafı fenniyelerini irac eden evrakı müşbitelerile birlikte Çankırı Belediyesine müracaat edeceklerdir.

İşbu alât ve edevat ve teferruatı hakkında tafsilât almak, listesini ve evsafını görmek isteyenler Ankara'da Bankalar caddesinde Ziraat Bankası karşısında Sanayi Mektebinde Mektep Müdürü Kâmrân Sırrı Beye veyahut Çankırı Belediye Riyasetine müracaat etmeleri lâzımdır. (743)

Nafia Vekâletinden:

Yerli Fabrikalarda imal edilmek şartıyla (4030) ton galvanizli Tifron kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Tifronların münakasası 5 Mart 934 Pazartesi günü saat 15 te Nafia Vekâleti Müştesarlık makamında yapılacaktır. Taliplerin cari seneye mahsus Ticaret odası vesikası ve teminatı muvakkatelerile birlikte 5 Mart 934 Pazartesi günü saat 15' e kadar Komisyona müracaat etmeleri lâzımdır. Şartname'ler Beş lira mukabili de Ankara Nafia Vekâleti Levazım Müdürlüğünden ve Haydarpaşada Liman işleri Müdürlüğünden alınabilir. (744)

990

İSTANBUL VE TRAKYA ŞEKER FABRİKALARI

Türk Anonim Şirketinden:

Fabri kamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilo dan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiyatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda arabaya veya kayıkta teslim

Çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. De podan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarı olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilatından istifade ederler.

Adres : İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30. Telgraf adresi: İstanbul Şeker. Telefon: No. 24470.

645

TABLET KATAGRIP :

SOĞUK ALGINLIĞI, NEZLE, GRİP, BAŞ VE DİŞ AĞRILARI İLE ROMATİZMA için yegâne ilâç....

İHAZ HULUSİ
İSTANBUL

39

Kumbara Sahipleri!

Şubat sonuna kadar İş Bankasına yatırılmış, yani defterinize kaydedilmek suretile hesabınıza geçmiş paranın miktarı en aşağı beş lira olmalıdır. Şubat sonuna kadar asgarî beş lira mevduatı olan bütün kumbara sahipleri

5000 Lira Mükâfatlı

1 Nisan kurasına ithal edileceklerdir

TÜRKİYE İŞ BANKASI

779

ANADOLU Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)'ı Türkler elindedir. Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilan Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirkettir. Türkiye'nin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiye'nin en mühim müesseselerinin ve bankalarının sigortalayını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şekilde yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531

638

Dervedilecek ihtira beratı "Nikotinsiz tütün imal ve ihzar usulü" hakkındaki ihtira için istihsal edilmiş olan 23 Mart 1932 tarih ve 1466 nu maral ihtira beratının ihtiva ettiği hukukun bu kere başkasına devir veyahut icara verileceği teklif edilmekte olduğundan bu hususta fazla malumat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapı'da Taş Hanında 43-48 numaralarda mükim vekili H. W. Stock efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (13236) 909

Umumi Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET

Galatasaray Lisesi Müdürlüğünden:

- 1 — Mektubimizdeki 7'li talebinin üçüncü taksitleri 1 Mart 934 tarihine kadar tediye edilmelidir.
- 2 — Kanuni Müddeti zarfında taksitleri teslim edilmeyen talebinin kayıtları neharie değiştirilecektir.
- 3 — Taksitlerin muayyen zamanda yatırılması lüzumu ilân olunur. (723)

946

Av derileri müzayedesesi

6 Mart 1934 tarihinde Leningradta altıncı Sovyet-Beynelmîl av derileri müzayedesesi yapılacak ve büyük miktarlarda muhtelif cins işlenmiş ve işlenmemiş av derileri müzayede vazedilecektir. Alâkadarlar tafsilât almak için S. S. C. I. Türkiye Ticaret Müessisliğinde M. Verişanski'ye müracaat etmelidirler. (13266) 931/

Yeni Ankara Lokanta ve Birahanesi

Sirkeci şimendifer İstasyonu ittisalinde 837

Holantse Bank-Üni N.V.

Sabık Bahriselit Felemenk Bankası

İstanbul Şubesi Galata Karaköy Palas Meydancık Alalemcî Han

Her türlü Banka muameleleri. Kasalar icarı

UMUMİ MÜDÜRLÜK : AMSTERDAM Şubeleri : Amsterdam, Buenos Aires, İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

654

Deniz Levazım Satınalma

Komisyonundan:

51,5 ton yumaşak Simens Martel Çeliği: 27 Şubat 934 Salı günü saat 14 te kapalı zarfla.

51,5 ton Simens Marel çeliği kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de hisasında yazılı günde Kasımpaşada kâin Deniz Levazım Satınalma Komisyonuna müracaatları. (556) 763

Dr. Nuri Fehmi Göz Hekimi

Çağaloğlu Süreyya Bey apart. saat 2-6ya kadar. Telefon 23212

633

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel. 22740

İzmir sür'at yolu

KONYA vapuru 20 Şubat SALI 11 de Galata rihimından kalkacak doğru İzmir'e gidecek ve dönecektir. (767) 996

Bartın yolu

BURSA vapuru 19 Şubat PAZARTESİ 19 da Sirkeci rihimından kalkacaktır. (768) 997

Trabzon yolu

EGE vapuru 20 Şubat SALI 20 de Galata rihimından kalkacak. Gidişte Zonguldak, Inebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Ordu'ya uğrayacaktır. (766) 995